

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne

Majandusaasta algus	5. detsember 2022
Majandusaasta lõpp	31. detsember 2022
Äriühingu nimetus	Viru Keemia Grupp AS
Äriregistri number	16627014
Aadress	Järveküla tee 14 30328 Kohtla-Järve Eesti Vabariik
Telefon	+372 334 2700
Elektronpost	info@vkg.ee
Interneti kodulehekülg	www.vkg.ee
Audiitor	KPMG Baltics OÜ

Sisukord

JUHATUSE ESIMEHE PÕÕRDUMINE	3
KONSOLIDEERIMISGRUPI TEGEVUSARUANNE	4
KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	17
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	17
KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE	18
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	19
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	20
LISAD KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	21
Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	21
Lisa 2. Raha ja raha ekvivalendid	39
Lisa 3. Finantsinvesteeringud	39
Lisa 4. Nõuded	39
Lisa 5. Heitkogused	40
Lisa 6. Varud	40
Lisa 7. Materiaalne põhivara	41
Lisa 8. Immateriaalne põhivara	46
Lisa 9. Võlakohustused	46
Lisa 10. Viitvõlad	47
Lisa 11. Sihtfinantseerimine	47
Lisa 12. Eraldised	48
Lisa 13. Ettemakstud tulevaste perioodide tulud	48
Lisa 14. Aktsiakapital	48
Lisa 15. Reservid	49
Lisa 16. Müügitulu	50
Lisa 17. Müüdnud toodangu kulu	51
Lisa 18. Turustuskulud	51
Lisa 19. Üldhalduskulud	51
Lisa 20. Muud äritulud	52
Lisa 21. Muud ärikulud	52
Lisa 22. Finantstulud ja -kulud	52
Lisa 23. Tööjõukulud	53
Lisa 24. Maksud	53
Lisa 25. Rendilepingud	54
Lisa 26. Tehingud seotud osapooltega	55
Lisa 27. Investeeringud tütarettevõtetesse	56
Lisa 28. Põhilised finantsriskid	57
Lisa 29. Tingimuslikud kohustused	60
Lisa 30. Aruandeperioodi järgsed sündmused	61
Lisa 31. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta	62
JUHATUSE ALLKIRJAD 2022. A MAJANDUSAASTA ARUANDELE	67
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	68
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	71
EMAETTEVÕTTE MÜÜGITULU JAOTUS VASTAVALT EMTAK KLASSIFIKAATORILE	72

JUHATUSE ESIMEHE PÖÖRDUMINE

Hea lugeja!

2022. aasta algas kontserni jaoks uue COVID-haigestumiste lainega, kus halvimal hetkel oli neljandik meie töötajatest haiguslehel. Kõik see oli väga oluline 24. veebruarini 2022, mil Venemaa alustas täieulatuslikku sõda Ukraina vastu. COVID muutus sõja humanitaarkatastroofi ja inimliku tragöödia taustal teisejärguliseks küsimuseks ning kadus lõpuks sootuks tähelepanu alt. Sõda seadis meid ümbritsevale keskkonnale hoopis uue konteksti, testis meie väärtusi, sundis meid kohanduma muutuvate oludega.

Ajalukku läheb 2022. aasta kui sõja-aasta, kuigi seda võiks nimetada ka energiakriisi aastaks või Euroopa tööstuse konkurentsivõime vähendamise poliitika riskide realiseerumise aastaks. Kontrollimatu süsinikukaubanduse süsteemi ja elektrituru toimimismehhanismide nõrkused andsid endast märku juba 2021. aasta lõpus, aga realiseerusid täiel mahul sõja mõjul. Kümme korda kasvanud elektrienergia hinnad, tarneahelate probleemid, plahvatanud toorainete hinnad ja inflatsioon löid Eesti majandusse haava, millest taastumine võtab aega.

Kiiresti muutuv regulatiivne- ja majanduskeskkond on VKG igapäevane reaalsus. Tugev finantsolukord, kiired otsustamisprotsessid, pidev riskide hindamine ja maandamine on olnud meie tugevusteks ning teenisid meid hästi ka 2022. aastal. Toorme- ja tarneahelakriisi tipp hetkel suutsime rekonstrueerida Petroter I tehase ning jätkusid muutmata kujul kõik varasemalt planeeritud tegevused. Samuti alustasime Uus-Kiviõli kaevanduse maapealse infrastruktuuri ehitustöödega. Eesmärk on aastatel 2025-2028 tagada põlevkivi tootmise sujuv üleminek ammenduva varuga Ojamaa kaevandusest Uus-Kiviõli kaevandusse.

Kuna töötame tooraine turul, siis konkurentsivõime seisukohalt on VKG jaoks olulisim lõpptooted madal omahind. Parima tulemuse saavutamiseks on kriitilise tähtsusega tootmisüksuste stabiilne ja kooskõlastatud toimimine, mille saavutamiseks teeme tugevaid pingutusi. Petroter I tehase rekonstrueerimise järel ootame 2023. aastast uut rekordilise tootmismahuga aastat, misjärel keskendub kogu meie tähelepanu tootmistõrgete vältimisele. Usume, et aastatepikkune kogemus võimaldab meil leida õige tasakaalu töökindluse tagamiseks.

Strateegilises plaanis lähtub VKG eeldusest, et Rohepöörde regulatsioonide karmistumine EL tasandil jätkub vaatamata EL enda poolt tekitatud energiakriisile. Seetõttu oleme väga ettevaatlikud põlevkivi töötlemisega seotud arendusinvesteeringute tegemisel ning otsime aktiivselt uusi arenguvertikaale põlevkivi väärimise kõrvale. Biotoodete tootmine ja jäätmeplasti pürolüüsi projektid on 2023. aastaks jõudmas järgmisesse arengufaasi. Lisaks teostame laiemat analüüsi VKG võimalustest töötleva tööstuse arendamiseks Eestis ja eelkõige Ida-Virumaa tööstusmaastikul.

Strateegiliselt olulise initsiatiivina oleme ette võtnud kontserni restruktureerimise viisil, mis parimal moel võimaldaks finantseerida nii Uus-Kiviõli kaevanduse avamist kui ka uusi CO2 jalajäljeta arendusprojekte. Rohepöörde on teinud sisuliselt võimatuks Eestis võõrkapitali kaasamise fossiilse toorme väärimiseks. Venemaa-Ukraina sõda tegi Eestist agressor-riigi naabri, mis peletas eemale võimalikke investoreid. Seetõttu oleme vastu võtnud otsuse luua endale esindus Lääne-Euroopasse, et olla lähemal nii põlevkiviõli ostuklientidele kui ka laiendada võõrfinantseerimise kaasamise võimalusi.

Majanduses ja ühiskonnas toimuvad muutused väga kiiresti. Juhtkirja kirjutamise hetkeks on Eesti saanud uue valitsuse, Venemaa naftaembargo mõjud on jõudnud Eestisse läbi prahihindade ja raudteetariifide tõusu, inflatsioon on tõusnud 20%-ni ja majanduslanguseks mõõdetakse -4%. Eelmainitu VKG plaane ei muuda, sest oleme muutusteks hästi valmis. Ootame tootmises rekordilist aastat ja teeme pingutusi, et oma arendusprojektidega tõestada suuremahulise ja konkurentsivõimelise töötleva tööstuse võimalikkust Eestis.

Ahti Asmann
Viru Keemia Grupi kontserni juhatuse esimees

KONSOLIDEERIMISGRUPI TEGEVUSARUANNE

Kohtla-Järvel asuv Viru Keemia Grupp AS (VKG) on erakapitalil põhinev Eesti suurim põlevkiviõli tootja, kes jätkab uhkusega 1924. aastal alguse saanud Eesti põlevkivi väärandamise traditsiooni. Erakapitalil põhineb ettevõtte alates aastast 1997 läbi RAS Kiviter erastamise.

Meid iseloomustab avatus, pühendumus oma tegevusele ning pidev areng. Usume, et iga samm ja tegevus peavad looma suuremat väärtust kõigile – nii meie inimestele, partneritele ja klientidele kui ka kohalikule kogukonnale.

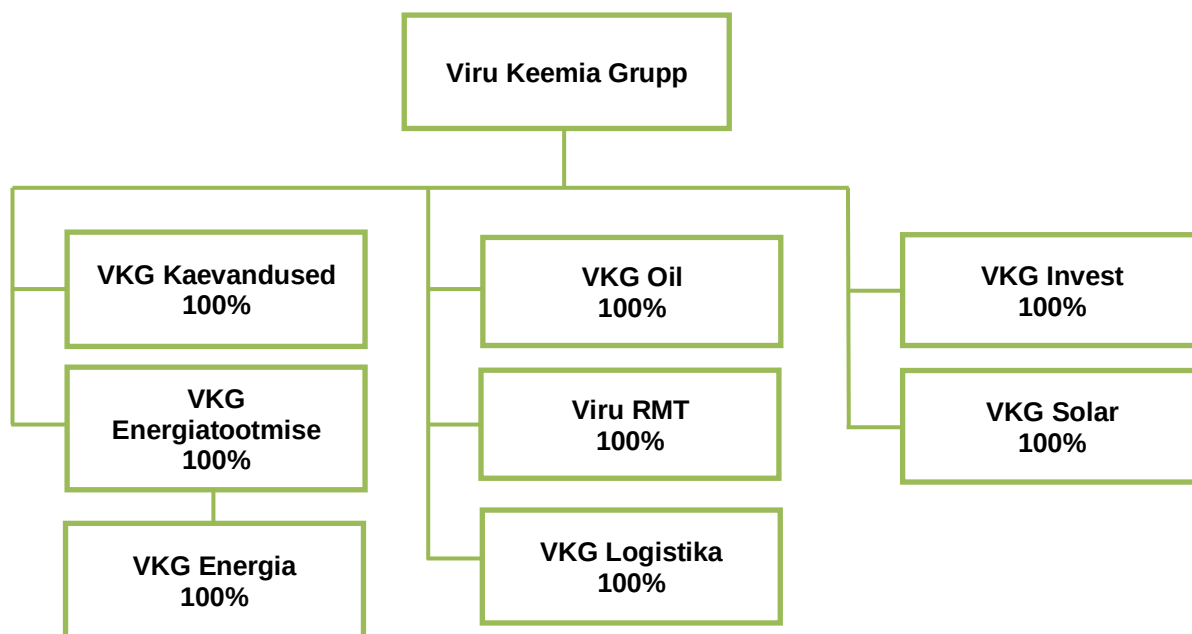
Põlevkivi kui õlitootmise peamise sisendi maksimaalseks väärandamiseks oleme lisaks põhitegevusele tegevad ka järgmistes valdkondades:

- põlevkivi kaevandamine;
- põlevkivi peenkemikaalide tootmine ja müük;
- soojus- ja elektrienergia tootmine ja müük;
- elektriseadmetike ja -võrkude projekteerimine, ehitus ja remont;
- tehnoloogiliste seadmete valmistamine, montaaž, remont ja hooldus.

VKG kontserni jaoks oli 2022. aasta olulisemateks märksõnadeks restruktureerimine ja ümberkorraldused, mille peamiseks ajendiks on majanduskeskkonnas toimuvad arengud.

KONSOLIDEERIMISGRUPI STRUKTUUR

Seisuga 31.12.2022 oli VKG kontserni juriidiline struktuur järgmine:

2022. aastal toimusid VKG kontserni struktuuris järgmised muudatused:

- 30.06.2022 seisuga toimus Viru Keemia Grupp AS jagunemine ja selle tulemusena loodi uus tööstusvarade opereerimisega tegelev Viru Keemia Grupp AS, mis koondab enda alla kõik tootmisega seotud operatsioonid. Senine Viru Keemia Grupp AS nimetati ümber Kirde Varad AS-iks, mille peamiseks tegevusalaks on tööstuskinnisvara investeeeringud ja rentimine. Lisaks jäid Kirde Varade omandusse otseselt põlevkiviõli tootmisega mitte seotud reguleeritud ettevõtted VKG Elektrivõrgud OÜ ja VKG Soojus AS.
- 20.09.2022 loodi uus tütarettevõtte VKG Solar OÜ eesmärgiga täiendada VKG elektritootmise portfelli taastuvate tootmisvõimsuste arendamisega.

- 06.12.2022 toimus grupistruktuuri lihtsustamise eesmärgil VKG Oili jagunemine, millega kaasnevalt seni VKG Oili tütarettevõtte olnud VKG Energia sai uue emaettevõtte VKG Energiatootmise OÜ. Bilansipäeva järgse sündmusena 27.03.2023 OÜ VKG Energia ja VKG Energiatootmise OÜ ühinesid, mille tulemusena Viru Keemia Grupp AS-i alla tekkis seitse samal tasemel tütarettevõtet vastavalt nende tegevusaladele.

2022. AASTA OLULISEMAD SÜNDMUSED

- **August** – Uus-Kiviõli kaeveloa muudatus, mis võimaldab VKG-I kaevandada uuest avatavast kaevandusest teatud tingimustel 5 miljonit tonni põlevkivi.
- **September** – Toimus VKG korraldatud Keskkonnapäev, kus teadlaste, äriühingute ja poliitikute osalusel arutati Eesti metsa mõistliku majandamise väljakutseid.
- **Oktoober** – Jõudis lõpule “Mina valin” ohutuskoolituse programm, milles osalesid 1 300 kontserni töötajat.
- **November** – viie kuulise rekonstrueerimise järel taaskäivitati Petroter I tehas. Lahkus meie seast VKG suuraksionär ja asutaja Priit Piilmann.
- **Detsember** – kõrgete energiahindadega hakkamasaamiseks otsustas VKG maksta kõigile kontserni töötajatele viissada eurot erakorralist jõulutoetust.

VÄLISKESKKONNA MÕJUD

Põlevkiviõlitoodete tootjana tegutseb VKG valdkonnas, kus kontserni käekäik on suuresti sõltuv väliskeskkonnas toimuvatest arengutest ja seda peamiselt kolmes valdkonnas:

- **Majanduskeskkond** – põlevkiviõli kui VKG peamine toode konkureerib teiste kütustega globaalselt avatud tooraine turul, kus nõudluse ja pakkumise tasakaal sõltub üldisest majanduskeskkonnast ja olulise turujõuga tootjate otsustest.
- **Regulatiivne keskkond** – peamiselt Euroopa Liidu kui ka Eesti tasemel tehtavad poliitilised otsused on kui vastutuul, mis püsib VKG konkurentsivõimet võitluses koha eest globaalsel õlitoodete turul.
- **Tooraine kättesaadavus** – põlevkivi kui VKG peamise tootmissisendi kättesaadavus sõltub riiklikest otsustest põlevkivi jaotussüsteemi kujundamisel ja selle järgimisel. Konkurents riigi omanduses oleva ettevõttega peab VKG oma õiguste eest aktiivselt seisma, et need otsused ei kalduks olema riigiettevõtet soosivad.

Majanduskeskkond

Kui 2022. aasta algas COVID-19 pandeemia jätkuva mõju all, siis teise kvartali alguseks oli see kriis sisuliselt lõppenud. Vaktsiinide levikuga kaasnenu viiruse ohtlikkuse vähenemine võimaldas taastada inimeste vaba liikumise, mis tõi kaasa majandusaktiivsuse kiire tõusu ja aasta teiseks pooleks oli koroonakriis juba unustatud.

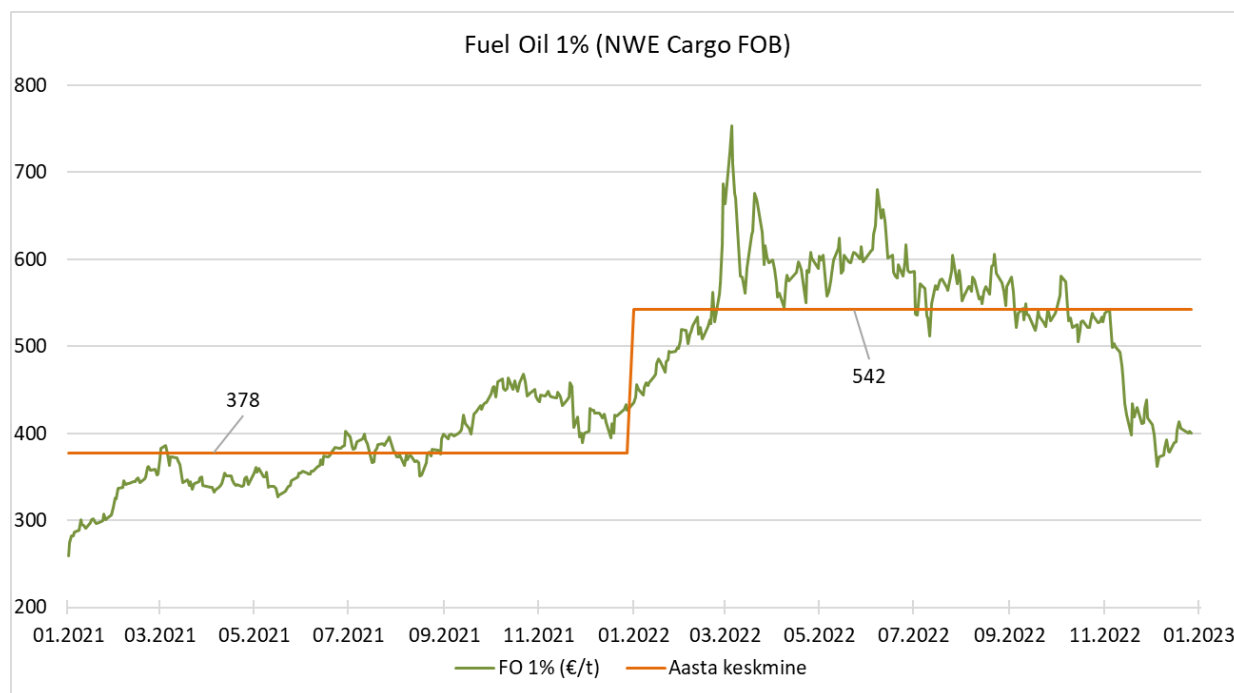
Veel enne koroonakriisi täielikku taandumist sai aga alguse uus kriis. Putini otsus alustada Venemaa sissetungi Ukrainasse vallandas täieulatusliku sõja Euroopas, mida oldi suudetud vältida viimased 77 aastat. Järgnenud läänemaailma majandussanktsioonid Venemaale tõid kaasa energia ja toormehindade järsu tõusu. See omakorda lisas hoogu juba COVID-19 piirangute taandumisel pead tõstnud inflatsioonilainele, mille juurpõhjuseks oli keskpankade agressiivne rahatrükk koroonakriisi leevendamiseks. Olukorra ohjamiseks ei jäänud keskpankadel üle muud kui hakata intresse tõstma. Kui veel märtsi alguses oli USA föderaalreservi intressimäär nulli lähedane, siis aasta lõpuks oli see tõstetud 4,33% tasemele. Isegi Euroopa Keskpanga hoiustamise baasintress tõsteti üle 10 aastase vahe järel taas pluss poolele ja aasta lõpuks saavutas see 2% taseme, mida viimati nähti 2008. aastal. Rahanduspoliitika karmistamine tõi kaasa majandusaktiivsuse languse, mis peegeldus majanduskasvu pidurdumises. Kui 2021. aastal saavutas Maailmapanga andmetel globaalne majanduskasv viimase 50 aasta kõrgeima taseme 5,9%, siis 2022. aasta majanduskasvuks oodatakse 2,9% ja 2023. aastal täiendavat taandumist 1,7% tasemele.

Väike ja avatud Eesti majandus reageerib globaalses majanduses toimuvatele sündmustele kiirelt ja võimendusega. Peamiselt energiakandjate hinnatõusust tulenev üldine hindade tõus kiirenes kuust

kuusse ja 2022. aasta keskmiseks tarbijahindade tõusuks kujunes Eestis 19,4%. Selle taustal reaalhindades arvatav sisemajanduse koguprodukt 2022. aastal kahenes 1,3% võrra, kuigi veel aasta varem oli ta saavutanud viimase 15 aasta kiireima kasvu 8% tasemel. Koos hindade tõusuga oli kogu aasta tugev surve ka palkade tõusule, mis kasvasid kiireimas tempos alates 2008. aastast, tõustes keskmiselt 8,9% võrra. Kuna palkade tõus jäi 2022. aastal hindade tõusule oluliselt alla, siis Eesti inimeste ostuvõime reaalhindades kahanes. Samas oli see esimene kord viimase 12 aasta jooksul, kus Eesti keskmine palk tõusis aeglasemalt kui tarbijahinnaindeks.

VKG kontserni majandustulemusi mõjutab enim just globaalsel õliturul toimuv. Koroonakriisi taandumise järgselt avanev majandus tõi kaasa nõudluse kasvu jätkumise ka 2022. aastal ja esimese pooleteist kuuga tõusis Brenti barreli hind 80 dollari tasemelt 93 dollarini. Järgnenud sõda Ukrainas lennutas Brenti hinna märtsi alguseks tasemele 128 dollarit barrel, mis jääb alla vaid 2008. aasta naftamulli tipphetkedele tasemel 146 dollarit barrel. Äärmiselt volatiilsel turul kõikus nafta hind 100 ja 120 dollari vahel augusti lõpuni, kuid olukorra stabiliseerumine rinnetel ja intressi tõusudega kaasnenud majandusaktiivsuse vähenemine tõid ta aasta lõpuks tagasi aasta alguse tasemetele. 2022. aasta keskmiseks hinnaks kujunes 99 \$/bbl, mis on 39% kõrgem kui eelmisel aastal.

VKG müüb enamus toodetud õlidest 1% väävlisalsaldusega kütteõli hinna baasilt. Võrreldes Brent toornaftaga on 1% kütteõli turg vähemlikviidne, mistõttu kütteõli hind võib turu pakkumise ja nõudluse vahekorra tõttu liikuda Brentist erinevalt. Kuna õliturg arveldab dollarites, aga VKG kulud on eurodes, siis lisaks mõjutab kontserni tulemusi ka dollari ja euro kurss. Seega iseloomustab kontserni tulemusi kõige paremini alltoodud kütteõli hinnakurv.

Allikas: OMJ

Nagu eeltoodud graafikult näha tegi ka 1% kütteõli hind sõja algusega korraliku hüppe ja saavutas märtsis oma ajaloo kõrgeima taseme 753 eurot tonni kohta. 2022. aasta keskmiseks kütteõli hinnaks kujunes 542 €/t, mis oli 43% kõrgem kui aasta varem. Brentiga võrreldes oli kütteõli keskmise hinna tõus eurodes isegi suurem, kuna koos sõjaga Euroopas nõrgenes ka euro kurss dollari suhtes. Samas aasta lõpus euro taastus ja sellest oli tingitud ka graafikul nähtav kütteõli hinna suurem kukkumine aasta lõpus.

Regulatiivne keskkond

VKG tegevust mõjutavad olulisemad regulatiivsed otsused on peamiselt Euroopa Liidu (EL) kuid ka Eesti tasemel ette võetavad poliitilised algatused, mille ühine eesmärk paistab olema Euroopas tegutsevate tööstusettevõtete globaalse konkurentsivõime vähendamine ja ümberjagamise suurendamine. 2022. aastal olid olulisemad VKG tegevust mõjutavad regulatiivsed arengud järgmised:

Euroopa roheline kokkulepe – 2019. aasta detsembris vormistas Euroopa Komisjon (EK) Euroopa roheline kokkulepe (ERK), mille eesmärk on poliitilisi, majanduslikke ja sotsiaalmeetmeid kasutades saavutada 2050. aastaks Euroopa Liidus kliimanetraalsus. 2020. aasta detsembris leppisid liikmesriikide esindajad kokku ERK kõrgendatud vahe-eesmärgis aastaks 2030, millega võeti poliitiline suunis vähendada KHG intensiivsust võrreldes 1990. aasta tasemetega senise 40% pealt 55%-ni. Antud eesmärgi täitmiseks vajalike meetmete ja õigusaktide paketti „Eesmärk 55“ esitles EK 2021. aasta juulis. VKG tegevust mõjutavad olulisemad punktid antud kokkuleppes on järgmised:

- **Heitkogustega kauplemise süsteem (HKS)** - Euroopa Liidu rohepoliitika alustalaks on süsiniku emiteerimise maksustamine läbi heitkogustega kauplemise süsteemi. Selle liiduülese maksusüsteemi kõige kahjulikum osa on avatus spekulantidele, mis on võimaldanud antud maksumäära eksponentsiaalset kasvu. Kui veel 2020. aasta märtsis oli CO₂ maksumäär 15 eurot tonni eest, siis vähem kui kahe aastaga tõusis ta 550% võrra ja lähenes 2022. aasta veebruaris 100 eurole tonni eest. Sõjaga kaasnenud energiakriis seadis Euroopa rohepoliitika hetkeks küsimärgi alla, mistõttu spekulandid ruttasid võetud positsioone likvideerima ja CO₂ maksumäär kukkus märtsi alguses 58 euron. Euroopa juhtivate poliitikute kinnitus, et energiakriisi põhjuseks ei ole Euroopa rohepoliitika olemus vaid tõsiasi, et seda poliitikat ei ole piisava agressiivsusega ellu viidud, tõmbas nädalaga CO₂ hinna tagasi 80 euro peale ja augustis, kui Prantsusmaa ja Saksamaa järgmise aasta elektrihinna futuurid hõljusid tasemel 1 000 €/MWh, flirtis CO₂ tonni hind taas 100 euro piiriga. 2022. aastal maksid Eesti tarbijad ja ettevõtjad EL-i kassasse üle 540 miljoni euro CO₂ maksu põlevkivist toodetud elektrienergia tavapärasest kõrgema hinna kaudu. Ühelt poolt on see kaasa toonud ümberjagatava rahamassi kasvu teatud poliitikate elluviimiseks, kuid teiselt poolt kahjustab see Euroopa tootmisettevõtete konkurentsivõimet ja inimeste heaolu, sest just nende taskust võetakse see raha rohepöörde elluviimiseks. VKG 2022. aasta CO₂ seotud kulud olid kokku 10 miljonit eurot. Isegi kui eeldada, et CO₂ maksumäär rohkem ei tõuse, siis CO₂ kulu järgmistel aastatel mitmekordistub tasuta eraldatavate kvootide vähenemise tõttu. Jalajälje vähendamiseks oleks VKG-l võimalik ette võtta teatud investeeringuid, aga kuna CO₂ maksumäära tase on ebaselge, siis valitseb oht, et kasvav CO₂ maksukoorem võib vaatamata vähendatud jalajäljele tegevuse peatada enne, kui suudetakse investeeringud tagasi teenida.
- **CO₂ sidumise eesmärkide tõstmine** – lisaks emissioonide vähendamisele tehti ettepanek suurendada EL-i metsandus- ja maakasutussektoris (LULUCF) kasvuhoonegaaside (KHG) netosidumist 2030. aastaks vähemalt 310 miljoni CO₂ ekvivalenttonnini. Eestile on tehtud ettepanek siduda 2030. aastal 434 tuhat tonni CO₂. Kuidas seda eesmärki saavutada ja kuidas see saab mõjutama Eesti metsamajandust on hetkel veel ebaselge. VKG-d puudutab see ettepanek läbi kavandatava biotoodete kompleksi investimisprojekti. Kuigi antud tehasega kaasneks 460 tuhat tonni CO₂ sidumine toodetavatesse biotoodetesse, mis aitaks täita Eesti LULUCF kohustuse täielikult, siis investeeringu elluviimine oleks võimatu, kui lühiajaliste eesmärkide saavutamiseks aastaks 2030 otsustatakse raiemahte järsult vähendada, sest turul puuduks tooraine naftatootide asendatavate toodete tootmise varustamiseks.

2022. aastal jätkusid Euroopa Parlamendi, Euroopa Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahelised läbirääkimised „Eesmärk 55“ paketi osas ja mingeid lõplikke otsuseid esialgu veel ei tehtud. Konkreetseid otsuseid on oodata 2023. aastal. Milline saab olema nende mõju VKG-le, on esialgu veel raske hinnata, kuid pigem on oodata arenguid, mis kahjustavad Eesti ja kogu Euroopa tööstuse konkurentsivõimet globaalsel turul.

Solidaarsuspanuse kohaldamine – poliitilisest lühinägelikkusest tingitud ja Venemaa agressiooniga käivitunud energiakriis Euroopas paisutas kiiresti Euroopas tegutsevate energiatootjate kasumlikkust. Ettevõtjate „liigkasumist“ vabastamiseks tuli Euroopa Komisjoni president välja ahvatleva ideega kehtestada täiendav solidaarsuspanuse-nimeline maksumehhanism. Kuna EL-i ülese maksu kehtestamine nõuab Euroopa Nõukogu ühehäälsel heakskiitu, siis jäi taolise maksu rakendamine iga liikmesriigi enda otsustada. Mitmes liikmesriigis algatati protsessid vastava maksu rakendamiseks, aga Eesti Valitsus ei pidanud seda vajalikuks, sest kehtiv põlevkivi ressursitasu juba arvestab arengutega õliturul, mistõttu 2022. aastal maksid Eestis tegutsevad põlevkivi kaevandajad riigikassasse viimase kahe aasta keskmise võrreldes umbes 50 miljonit eurot täiendavat maksutulu.

Eriotstarbelise diiselkütuse kasutamine – Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse ja vedelkütuse erimärgistamise seaduse muutmise tulemusel pikendati põlevkivikaevanduste õigust

kasutada eriotstarbelist diislikütust Euroopa Liidu miinimummära tasemel kuni 30. aprillini 2024. Alates 1. maist 2024 saavad põlevkivikaevandused kasutada vaid tavamääraga maksustatud diislikütust. VKG on jätkuvalt seisukohal, et eriotstarbelise diisli kasutamise võimalus on põhjendatud, sest kütust kasutatakse kinnisel territooriumil ainult eriotstarbelistel sõidukitel, mis mitte kunagi ei liigu avalikel maanteedel.

Tooraine kättesaadavus

Põlevkivi ressursi kättesaadavust hindab VKG nii lühiajalises plaanis ehk varustatus täna kui ka pikaajalises plaanis ehk varustatus tulevikus.

Varustatus täna - VKG põlevkivi vajadus kõiki õlitootmisvõimsusi arvestades on kokku 5,1 miljonit tonni kaubakivi aastas. VKG-le väljastatud kaeveload võimaldavad Ojamaa kaevandusest kaevandada 3,5 miljonit tonni kaubakivi ja kui teised turuosalised oma lubatud kaevemahte täies mahus ei kasuta, siis „tagantjärele kaevandamise mehhanismi“ kaudu on võimalik kaevemahte Ojamaal suurendada kuni 4,35 miljoni tonnini. See tähendab, et puuduoleva 750 tuhande tonni kaubakivi ostmiseks (s.o. 15% kogu VKG põlevkivi vajadusest) peab VKG saavutama kokkuleppeid teiste turuosalistega.

2022. aastal jätkus põlevkivi ostmine Kiviõli Keemiatööstusest. Eesti suurima põlevkivi kaevandaja Eesti Energiaga ei ole 2020. aastal COVID-19 kriisi tõttu peatatud ostulepingut õnnestunud taastada. Kuigi 2021. aastal sai VKG jaoks positiivse lahenduse pikalt kestnud vaidlus Eesti Energia poolt müüdud põlevkivi ebaõiglaselt kõrge hinna üle, siis jätkuvalt on ostulepingu sõlmimise peamiseks takistuseks just erinev arusaam põlevkivi õiglasest hinnast. Seetõttu on üks kolmest Kiviter õlitehasest konserveeritud ja ootab aega, kui ehk Uus-Kiviõli kaevanduse avamise järgselt suudab VKG ka seda tootmisvõimsust ise toormega varustada.

Varustatus tulevikus – arvestades VKG kaevemahtusid ja hinnates Ojamaa kaevandusest kättesaadavat ressursi, siis tõenäoliselt ammendub Ojamaa kaevandus 2028. aastaks. Toormega varustatuse tagamiseks alustas VKG juba 2019. aastal tegevusi Uus-Kiviõli kaevanduse avamiseks, sest sujuv üleminek ühest kaevandusest teise nõuab pikka planeerimist ja ranget plaanidest kinnipidamist. Kuigi hea naabri Eesti Energiaga on saavutatud kokkulepped, et kuni uue keskkonnamõjude hinnangu eduka lõpuleviimiseni saab VKG kasutada Uus-Kiviõlis Eesti Energiale eraldatud kaevemäärasid, siis jätkuvalt valitseb risk, et kaevemäärade tõstmise ebaõnnestumisel võib VKG varustatus toormega sattuda ohtu. Seda juhul, kui Eesti Energia peaks otsustama tulla VKG-ga samaaegselt Uus-Kiviõlisse kaevandama. Selle riski maandamiseks teeb VKG aktiivselt tööd, sest eraettevõtte ei saa teha 100 miljoni eurost investeeringut ilma lepingulise kindlusega, et avatavast kaevandusest piisavas mahus kivi kaevandamine on garanteeritud.

Uus-Kiviõli kaevandus peaks tagama kontserni põlevkiviga varustatuse kuni aastani 2038. Keskkonna säästust lähtuvalt on Uus-Kiviõli kaevandus ainuõige lahendus, sest antud kaeveväli on Kohtla-Järvel olevate põlevkivi õlitehaste suhtes logistiliselt parimas asukohas ning võimaldab maksimaalselt ära kasutada olemasolevat infrastruktuuri. Uus-Kiviõlis kasutatav konveiertransport on konkurentsituult kõige keskkonnasõbralikum viis põlevkivi transpordiks. Lähedus Kohtla-Järve tootmisterritooriumile annab säästu energiakasutuses. Ojamaa kaevanduse juures asuv põlevkivi rikastusvabrik suudab tagada ka uuel kaeveväljalt saadava toodangu töötlemise ning puudub vajadus täiendavateks maapealseteks ehitustöödeks ja looduse häiringuteks.

ÄRITEGEVUS

VKG jaoks olid 2022. aasta peamiseks märksõnadeks muudatused kontserni struktuuris ja töökorralduses ning Petroter I õlitehase rekonstrueerimine. Kuna kogu tootmistegevus liikus ümberkorralduste tulemusena uue jagunemise käigus tekkinud ettevõtte alla, siis sellest lähtuvalt on toodud ka allpool tabelis olevad kontserni tegevust iseloomustavad põhinäitajad:

Võtmenäitajad	Ühik	2022 (6 kuud)
Keskmine Brent toorõli hind	\$/bbl	93
Keskmine 1% kütteõli hind	€/t	512
Keskmine CO2 hind	€/t	79
Põlevkivi toodang	tuh tonni	2 089
Põlevkivi töötlemine	tuh tonni	2 049
Põlevkiviõlitoodete toodang	tuh tonni	283
Elektri tootmine	GWh	185
Soojusenergia väljastamine	GWh	213
Keskmine töötajate arv	number	1 575
Müügi käive	tuh €	184 747
Ärikasum	tuh €	11 944
Puhaskasum	tuh €	4 059
Investeeringud	tuh €	6 463
Bilansimaht	tuh €	763 827
Omakapital	tuh €	218 493
Omakapitali tase	%	29%
Puhaskasumi marginaal	%	2%

Uus VKG põlevkiviõlitoodete tootmisega seotud põhivarasid enam ei oma vaid rendib neid pikaajalise lepingu alusel seotud ettevõttelt Kirde Varad AS. Tulenevalt IFRS 16 nõuetest raporteerib VKG pikaajalisi rendikohustusi siiski põhivaradena. Lisaks on 31.12.2022 seisuga jätkuvalt VKG omanduses põlevkivi kaevandamisega seotud varad. Kuigi turutingimused olid 2022 teisel poolaastal jätkuvalt soodsad, siis ei õnnestunud neid täies ulatuses ära kasutada, sest enamus teisest poolaastast Petroter I tehas seisis kapitaalremondi tõttu.

VKG kontserni põhitegevus jaguneb kolmeks suuremaks etapiks, protsessi ahelas vastavalt põlevkivi kaevandamine, põlevkiviõlitoodete tootmine ja energia tootmine. Lisaks kuulub VKG kontserni kaks teenusettevõtet, mis osutavad logistika ja remonditeenuseid peamiselt teistele kontserni ettevõtetele.

Põlevkivi kaevandamine – VKG Kaevandused OÜ

VKG Kaevandused jätkas 2022. aastal oma tavapärasest tööd tootes aasta jooksul kokku 4,25 miljonit tonni kaubapõlevkivi, mis oli 0,14 miljoni tonni ehk 3% võrra vähem kui aasta varem. Väiksema toodangu peamiseks põhjuseks oli aasta algul lahvatanud COVID-19 juhtumite kiire levik, mille tulemusena oli tipp hetkel pea kolmandik ettevõtte töötajatest korruga haiguslehel. Lisaks mõjutasid ettevõtte tegevust pidev sisendite hinnatõus ja suurenenud konkurents töäjõule tulenevalt Eesti Energia kaevandamisvõimsuste kasvatamisest. Uue projektina oli fookuses Uus-Kiviõli kaevanduse avamine, millesse investeeriti aasta jooksul ligemale kaks miljonit eurot. Järgnevatel aastatel kasvab selle projekti intensiivsus ja investeeringute maht oluliselt, et tagada võimalikult sujuv ja efektiivne üleminek Ojamaa kaevandusest Uus-Kiviõli kaevandusse.

Põlevkiviõli tootmine – VKG Oil AS

2022. aastal töötas VKG Oil ümber 4,27 miljonit tonni põlevkivi, mis on 5,8% vähem kui aasta varem. Põlevkivi töötlemise maht vähenes peamiselt Petroter I tehase rekonstrueerimise tõttu, aga oli ka teisi erakorralisi takistusi, mis vähendasid senist kõrget töökindlust. Kuigi taaskord suudeti õlitoodete

väljatulekut ümbertöödeldud põlevkivi tonni kohta parandada, siis selle mõju jäi tagasihoidlikuks ja võrreldes aasta varasemaga vähenes õlitoodete toodang 5,7% võrra 583 tuhande tonnini. 2023. aastal oodatakse tootmise olulist kasvu peamiselt Petroter I töökindluse paranemise arvelt.

Sooja, auru ning elektri tootmine – VKG Energia OÜ

Õlitootmise protsessi tulemusena tekkivad põlevkivigaasid, mis ei kondenseeru õlideks, kasutatakse ära sooja, auru ja elektri tootmiseks. Soojusenergiat edastatakse kohalikku keskküttevõrku, auru müüakse naabruses asuvatele tootmisettevõtetele ja oma tarbimisest üle jääv elekter müüakse VKG Elektrivõrkudele või börsile. Lisaks kasutame põlevkivigaase ka lubjatehases, mille toodangut tarbivad meie enda väävlipüüdjad suitsugaaside puhastamiseks. Selline tootmisahel tagab põlevkivis sisalduva energia maksimaalselt efektiivse ja keskkonnasõbraliku kasutuse.

2022. aastal vähenes elektrienergia toodang 11% võrra 364 GWh-ni, mille põhjuseks oli põlevkivi ümbertöötamise langusega kaasnenud väiksem sisendenergia kogus. VKG Energia elektritoodang moodustas 2022. aastal 4,2% kogu Eestis toodetud elektrist ja 3,8% kogu Eestis tarbitud elektrist. Väljastatud soojusenergia kogus langes samas ainult 3,6% võrra 491 GWh-ni, põhjuseks peamiselt aasta varasemaga võrreldes soojem ilm.

Juba aasta alguses pöördus VKG Energia Konkurentsiameti (KA) poole uue soojusenergia müügitariifi kooskõlastamiseks vastavalt varasemalt kokkulepitud meetodikale. Kuna sisendite hinnatõusust tingituna oli toodetava soojusenergia hind pea 40% võrra tõusnud, siis hakkas Konkurentsiamet otsima võimalusi uue tariifi fikseerimise pidurdamiseks. Ligemale aasta kestnud vaidluste tulemusena ei jäänud VKG Energial üle muud kui aktsepteerida KA muudatusi senises meetodikas, millega kaasnevalt 2022. aasta lõpus kinnitatud uus tariif kattis ainult poole aset leidnud kulude tõusust. VKG juhatus võttis vastu otsuse hetkel mitte alustada aeganõudvat kohtuvaidlust Konkurentsiametiga. Puudused kulude arvestuses loodame parandada järgmises tariifimenetluses.

OLULISEMAD FINANTSNÄITAJAD

Ekspordi osakaal konsolideeritud netokäibest 2022. aastal oli 36%. Kuigi enamus kaubast liigub siiski Eestist välja, siis ekspordi osakaal oli väike seetõttu, et ühel peamisel ostjal on Eestis püsiv tegevuskoht ja käibemaksu number, mistõttu VKG aruandluses kajastub see müük kohaliku müügina.

Toodangu ja teenuste müügi jaotus olulisemate gruppide lõikes:

Tootegrupp	2022 (6 kuud)
Põlevkiviõlid	82%
Soojus- ja elektrienergia müük ja jaotamine	15%
Muud tooted ja teenused	4%

Kontserni majandustegevust iseloomustavad järgmised suhtarvud:

Suhtarv	2022 (6 kuud)
Käibe puhasrentaablus (puhaskasum/müügitulu)	2,2%
Koguvara puhasrentaablus (ROA) (puhaskasum/keskmise koguvara)	0,5%
Omakapitali puhasrentaablus (ROE) (puhaskasum/keskmise omakapital)	1,9%

Kontserni finantsseisundit iseloomustavad suhtarvud:

Suhtarv	2022 (6 kuud)
Võlakordaja (kohustused/ koguvara)	0,71
Maksevõime tase (käibevara/lühiajalised kohustused)	1,27

Kontserni finantsriskide juhtimisel on äärmiselt oluline arvestada naftaturu volatiilsusega ja tootmise omahinna kasvu trendidega. Kontserni jätkusuutlikkuse tagamiseks volatiilses turukeskkonnas on oluline hoida tavaettevõtetega võrreldes suuremaid likviidsuspuhvreid, et turuhindade järsu languse korral suudetaks need üle elada. Baastoote tootjana globaalsel tooraine turul konkureerides peame pidevalt kontrollima tootmiskulusid tagamaks tootmise konkurentsivõimet ka naftaturu langusperioodidel.

ARENDUS

2022. aastal oli VKG arendustegevuste fookuses kaks projekti:

- Biotoodete tootmiskompleksi (BTT) rajamine Lügänu vallas;
- Plastijäätmete pürolüüsiprojekt.

BTT projekti arendamisel oli fookus peamiselt Lügänu vallas algatatud eriplaneeringu protsessi toetamine. Eriplaneeringu protsessi esimeses etapis analüüsiti tehasele sobivaid asukohti ja pakuti välja 2 alternatiivset tehase asukohta. Teostatud uuringute ja analüüside põhjal pani eriplaneeringu teostaja, kelleks on Hendrikson & KO, kokku asukoha eelvaliku eelnõu ja KSH 1. etapi aruande. Eriplaneeringu protsess on liikunud vastavalt ajagraafikule ja 1. etapi aruanne peaks jõudma Lügänu vallas kinnitamiseni 2023. aasta suvel.

Kuna paberipuidu kättesaadavus on BTT projekti jaoks kriitiline ja seda võib oluliselt mõjutada metsanduse arengukava (MAK), siis sai aktiivselt antud sisendit MAK-i koostajatele, et saaks kajastatud vajadus väärindada paberipuitu ning puiduhaket Eestis ja mitte eksportida väärindamata puitu Skandinaaviasse. 2022. aastal teostas Eesti Maaülikool puiduressursi saadavuse uuringu BTT projekti jaoks, mille alusel ressursi saadavus piisav ka raiemahtude langemisel 10 miljoni tihumeetri tasemele aastas.

Plastijäätmete pürolüüsiprojekti arendamine algas 2022. aastal koostöös KKT Oil OÜ-ga ja seda projekti toetab läbi rakendusuuringu programmi ka Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus. Projekti arendusfaasis sai viidud läbi laboriuuringut TTÜ energiatehnoloogia instituudis ja piloottehase testid Enefit Outotec Technology OÜ laboris Frankfurtis. Lisaks teostasid ettevõtte iseseisvalt plastijäätmete kättesaadavuse uuringu. Projekti käigus jõudis VKG arusaamisele, et plastijäätmete pürolüüsiks on maailmas olemas juba töötavad lahendused ja seetõttu väljus algsest uue tehnoloogia arendamise projektist. KKT Oil on jätkamas projekti arendamist iseseisvalt ja algse plaani kohaselt.

VKG on algatanud esialgse projekti baasilt plastijäätmete ringmajanduse projekti, milles plaanitakse kasutada juba töötavat plastijäätmete keemilise ringlussevõtu tehnoloogiat ja jõuda võimalikult kiiresti tehase rajamiseni. Uues lähenemises töödeldakse peamiselt Eestist kokku kogutud plastijäätmed pürolüüsiliiks, mida on võimalik müüa naftakeemiaettevõtetele, kes toodaks sellest uuesti plastikut. Sellisel viisil on võimalik plastijäätmetest suunata kuni 75%-i tagasi värske plastiku tootmiseks ehk ringlusse.

2023. aastal jätkatakse kahe suure projekti arendamisega. BTT asukoht peaks saama Lügänu vallas kinnitatud ja algama tasuvusuuringu teostamine. Plastijäätmete ringmajanduse projektiga on plaan jõuda tehase rajamise etappi. Lisaks tegeleb VKG aktiivselt täiendavate äri võimaluste analüüsiga.

INVESTEERINGUD JA FINANTSEERIMINE

VKG konsolideerimisgrupi 2022 investeeringute maht oli kokku 6,5 miljonit eurot, millest 5,5 miljonit eurot olid VKG Kaevanduste investeeringud, mis on peamiselt seotud ettevõtte töökindluse tagamisega. Kuna õlitoodete ja energia tootmisega seotud varad ei kuulu enam VKG konsolideerimisgruppi, siis ka antud varadega seotud investeeringud ei kajastu VKG aruandluses.

Suur enamus 2022. aasta investeeringutest finantseeriti kontserni omavahenditest, aga likviidsemate varade soetamisel kasutati ka liisingfinantseeringut. VKG laenukohustuste jagunemine on välja toodud raamatupidamisaruande Lisas 9.

SOTSIAALNE VASTUTUS JA JÄTKUSUUTLIK TEGUTSEMINE

Hiljutised sündmused nii globaalses poliitikas kui riiklikus regulatiivses keskkonnas suurendasid ebakindlust, investeerimisriske ja energiapuudusega seotud väljakutseid. Kontserni strateegia on kujundatud sellisena, et see oleks vastupidav erinevatele stsenaariumidele. Strateegilisel planeerimisel võetakse arvesse riske ja võimalusi, mis on seotud kliimamuutuse ja madala süsinikuheitega energeetikale üleminekuga, k.a Euroopa Liidu Rohelepet ning „Eesmärk 55“ eelnõu.

Meil on kaardistatud ESG valdkonna eesmärgid – fookuses on 7 valdkonda, millega tegeleme järjepideva protsessi osana. Üks lahutamatu osa meie jätkusuutlikkuse strateegiast on loodusvarade vastutustundlik kasutamine ja efektiivne rikastamine. Me adume, et ükskõik millise maavara kaevandamine ja tootmine avaldab mõju ümbritsevale keskkonnale, seega üritame alati teha rohkem, kui on seaduse või regulatsioonidega ette nähtud.

Kontserni arengusuund on seatud ja vajalikud organisatsioonilised muudatused on algatatud, oleme täielikult keskendunud oma strateegia ja selle aluseks olevate eesmärkide ka jätkusuutlikkuse elluviimisele. Teeme seda teadmisega, et miski pole tähtsam kui ohutus. Teeme pidevalt pingutusi kõikidel juhtimistasanditel, et muuta meie tööstus- ja töökeskkonda ohutumaks, sest meie vankumatuks eesmärgiks on, et kõik jõuaksid iga päev turvaliselt oma lähedaste juurde koju. Miski pole tähtsam.

Koostöö huvitatud pooltega

Viru Keemia Grupp teeb pidevat koostööd huvigruppidega, pidades dialoogi sisemise ja välise sotsiaalse keskkonna analüüsimiseks ning arvestades kontserni strateegilisi eesmärke ja huvigruppide prioriteete.

Koostöö huvigruppidega on suunatud säästva arengu eesmärkide saavutamisele ning poolte ootuste ja ühiste huvide kaardistamisele. Oleme valinud välja rea sihtrühmi, kelle huvid on märgatavalt seotud meie tegevusega ja võivad avaldada tuntuvat mõju meie strateegiliste eesmärkide teostamisele. Erilist tähtsust näeme kohaliku kogukonna kaasamisel arendusprojektide puhul.

Huvitatud osapooltega koostöö põhimõteteks on poolte huvide austamine, konstruktiivne koostöö; kontserni tegevust puudutava teabe läbipaistvus, koos tegutsemise regulaarsus ja kohustuste järgimine.

Põhilised huvitatud poolte rühmad:

- aktsionärid;
- töötajad;
- kliendid;
- tarnijad ja partnerid;
- riik ja kohalikud omavalitsusasutused;
- kohalik kogukond;
- MTÜd ja kodanikuühendused;
- erialaliidud.

Viru Keemia Grupp on heaks partneriks kohalikele organisatsioonidele, mis aitavad edendada regiooni kultuuri-, spordi- ja hariduseelu. 2022. aastal toetasime 25 algatust ja projekti kogusummaga 260 000 eurot. Meie fookuses on just kohalikud noored. Kontsernil on rida oma algatusi, mis on suunatud regiooni elu edendamisele: Viie kooli võistlus, Jõhvi Balletifestival (koostöös Jõhvi Kontserdimajaga), Ida-Viru Keskhaigla toetamine, hariduslikud projektid nt STEM, Kaevurite ja Keemikute päeva tähistamised. Lisaks on projektid, kuhu panustame koos VKG töökollektiiviga mitterahaliselt – Kohtla-Järve linna talgud, puude istutamine, Kiikla lastekodu talgud, koostöö Ida-Viru Keskhaigla vereteenistusega jne.

Organisatsioonikultuur

Lõimime organisatsioonikultuuri vastutustundliku ettevõtluse põhimõtted: inimeste, keskkonna ja vara ohutus, inimõiguste järgimine, võimaluste võrdsus ning tööeetika normide järgimine.

VKG väärtused – avatus, pühendumus, areng – on meie ettevõtlustegevuse lahutamatu osa ning ühendavad endas kontserni ja töötajate huvisid. Väärtused on orientiiriks otsuste vastuvõtmisel, kujundavad mainet ja määravad töö põhimõtted.

Säästvat arengut toetavad organisatsioonikultuuri järgmised väärtused ja põhimõtted:

- Inimese, keskkonna ja vara ohutus
- Austusel põhinev töökeskkond
- Tähelepanelikkus ja austus kolleegide vastu
- Võrdsed ja arusaadavad nõudmised kõikidele äripartneritele, ärieetika normide järgimine
- Vastutustundlik suhtumine varasse
- Korruptsiooni, huvide konflikti ja siseteabe ärakasutamise lubamatus

Aruandlus

VKG sotsiaalse vastutuse ja säästva arengu poliitika sai alguse 2009. aastal. Samast aastast avalikustab kontsern vastutustundlikku ettevõtlust käsitleva aruande, mida koostatakse lähtudes Globaalse Aruandlusalgatuse (Global Reporting Initiative, GRI) säästva arengu aruandluse põhimõtetest (GRI aruandluse juhend). Samas raporti koostamisel jagame ja rakendame nafta- ja gaasitööstuse säästva arengu vabatahtliku aruandluse põhimõtteid. VKG säästva arengu aruanne on avalik dokument, mis on kättesaadav elektroonselt kontserni kodulehel eesti, inglise ja vene keeles. 2022. aastat kokkuvõttev aruanne on koostamisel ning avalikustatakse jooksva aasta III kvartalis.

Võitlus korruptsiooniriskiga

Korruptsioonivastane võitlus on VKG kontsernis olnud alati tähtsal kohal. VKG on tuvastanud kolm olulisemat korruptsiooniriski koos nende maandamiseks kasutatavate meetoditega:

- Altkäemaksu andmine kontserni huvide saavutamiseks – VKG on vastutustundlik ja läbipaistev ettevõtte, kus korruptsiooni ja altkäemaksude suhtes on kehtestatud nulltolerants.
- Altkäemaksu võtmine hankijate ja koostööpartnerite valimisel – VKG-s on kehtestatud hankepoliitika, mille eesmärk on vältida kallutatud hankeid ja valida alati välja kontserni jaoks soodsaim koostööpartner. Hankepoliitika täitmist jälgib sisekontroll regulaarsete seiretega.
- Juhtivate töötajate huvide konflikt ettevõtte huvide esindamisel – VKG-s on välja töötatud majanduslike huvide aruande esitamise kord, mille raames juhtivad töötajad peavad raporteerima oma osalused ja seosed erinevates kontsernivälistes äriühingutes. Juhatuse liikmetel on keelatud osutada konkurentsi igas VKG tegevusvaldkonnas, kui nõukogu ei ole selleks andnud eelnevat kirjalikku nõusolekut.

Kontsernis toimib spetsiaalne konfidentsiaalne kanal (vihie@vkg.ee), mille kaudu saab iga töötaja või kolmas isik teada anda kontserni tegevusega seotud rikkumistest, olgu tegemist korporatiivse juhtimise, ärieetika, inimõiguste järgimise, töökorralduse, ohutuse, töökaitse, toodangu ja teenuste kvaliteedi või muude korruptiivse iseloomuga küsimustega.

KESKKONNATEGEVUS

VKG väärtustab keskkonnapoliitika kujundamisel sotsiaalset vastutust ning mõistab, et jätkusuutliku arengu eelduseks on keskkonnamõjude ohjamine. Välja on töötatud terviklik süsteemne lähenemine keskkonnaküsimustele, mis on kooskõlas nii Euroopa Liidu ja Eesti õigusaktide kui ka parima võimaliku tehnika (PVT) raamdokumentidest tulenevate keskkonnanõuetega. VKG tootmisüksused vastavad kehtivatele keskkonnanõuetele. Vaatamata sellele otsime protsesside optimeerimise ja tootmistevõime jalajälje vähendamise võimalusi. Meie eesmärgiks on võimalikult väikese jalajäljega ringlusmajanduse põhimõtetest lähtuvalt põlevkivi potentsiaali täielik ja efektiivne kasutamine.

2022. aastal osales VKG oma olemasolevat ja kavandatavat tootmist reguleeriva keskkonnavalase õigusloome protsessis. Sisendit anti „Eesmärk 55“ Eesti seisukohtade, põlevkiviõli tootmise PVT uurigu aruande ja metsanduse arengukava aastani 2030 väljatöötamise ning tööstusheite direktiivi, Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistrit käsitleva määruse, ühisveevärgi ja kanalisatsiooni seaduse ning maapõueseaduse muutmisel.

2022. aasta keskkonnavalase tegevusvaldkonnad:

- **Õhuheite vähendamine** – Eesti suurima põlevkiviõlitoodete tootjana mõjutab meie tegevus ümbritsevat keskkonda ja kohalikku kogukonda läbi tootmisprotsessidest tulenevate heitmete. 2022. aastal teostati Petroter I põlevkiviõli tehase ulatuslik rekonstrueerimine, mille

käigus paigaldati muu hulgas uus suitsugaaside utilisatsioonikatel ja elektrifilter, mis aitavad VKG tootmistegevuse mõju Kohtla-Järve linna ja selle ümbruse välisõhu kvaliteedile oluliselt vähendada.

- **Lõhnahäiringute vähendamine** – METEO protseduuride põhjalik uuendamine ja rakendamine vähendas märgatavalt VKG tootmisprotsessidega seonduvate lõhnahäiringute intensiivsust ja kestvust.
- **Kasvuhoonegaasid** – 2022. aastal väljastati VKG kontserni kätistele tasuta kvoodiühikuid umbes 35 tuhande tonni võrra vähem kui aasta varem. Põhjuseks oli perioodi 2020-2021 tootmistasemete vähenemine võrreldes eelneva kahe-aastase võrdlusperioodiga.
- **Maavarade kaevandamise load** – Keskkonnaamet muutis VKG Kaevandused OÜ taotlusel väljastatud Uus-Kiviõli II põlevkivikaevanduse keskkonnaloal põlevkivi kaevandamise maksimaalset aastamäära seniselt 2 miljonilt tonnilt 5 miljoni tonnini. Nimetatud muudatus kehtib kuni Enefit Power AS pole asunud põlevkivi kaevandama neile kuuluval Uus-Kiviõli mäeeraldisel. 5 miljoni tonni maksimaalse aastamäära püsivalt kinnitamiseks viivad VKG Kaevandused OÜ ja Enefit Power AS ühiselt läbi keskkonnamõju hindamist (KMH), mille raames 2022. aastal koostati ja tunnistati Keskkonnaameti poolt nõuetele vastavaks KMH programm ning alustati KMH aruande koostamise tegevustega. Lisaks tunnistati 2022. aastal Keskkonnaameti poolt nõuetele vastavaks ka VKG Kaevandused OÜ Ojamaa põlevkivikaevanduse mäeeraldisel laiendamise KMH programm ning aasta lõpuks esitas ettevõtte KMH aruande Keskkonnaametile asjaomastelt asutustelt seisukohtade küsimiseks.
- **Ölitööstuse kompleksload** – 2022. aastal muudeti VKG Oil AS Petroter kätise keskkonnakompleksluba, eelkõige selle muutunud keskkonnaministri määrustest tulenevate seire ja muude nõuetega vastavusse viimiseks. Aasta lõpus väljastas Keskkonnaamet ka Kiviteri kätise kompleksloa muudetud eelnõu, kus peamised muudatused olid likvideeritud ja hermetiseeritud heiteallikate eemaldamine loalt ning samuti uuendused tulenevalt muutunud keskkonnaministri määrustest.
- **Põlevkivitööstuse jäätmete prügila** – VKG põlevkiviölitööstuse jäätmete prügilas viidi lõpule nõlvade reoveesete kompostiga haljastamise katse. Katsetuste tulemused osutusid võrreldes prügila nõlvade hüdrokylviga haljastamisega edukamaks ning järgnevatel aastatel plaanitakse komposti-põhist haljastusala prügila nõlvadel laiendada. Lisaks koostati 2022. aastal avalikuks väljapanekuks ja aruteludeks VKG uue tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine I etapi aruanne.
- **Biotoodete tehas** – aasta lõpu seisuga oli lõppjärgus VKG biotoodete tootmiskompleksi asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruande koostamine, millede avalik väljapanek ja arutelud leiavad aset 2023. aastal.

2023. aasta olulisemateks tegevusteks on Uus-Kiviõli II kaevanduse keskkonnaloale vee ja õhu eriosade lisamine ning poolelioleva KMH-ga jätkamine, Ojamaa kaevanduse laiendamiseks keskkonnaloa muutmine, Ojamaa kaevanduse jäätmeloa muutmine, põlevkiviõli tootmise PVT uuringu ja järelduste koostamise töörühmas osalemine ning tööstusheite direktiivi uuendamisse sisendi andmine. Lisaks on prioriteetsed põlevkivi tööstusjäätmete ja biotoodete tehase eriplaneeringute keskkonnamõju strateegiliste hindamiste ning plastitehase KMH eelhindamise läbiviimine.

Järgnevatel aastatel on VKG arengu- ning keskkonnategevuste fookuses jätkuvalt energiaefektiivsus, jäätmete taaskasutamine, õhuheitemete vähendamine ning kliimanetraalsuse poliitikaga seotud projektid.

PERSONAL

Viru Keemia Grupp on üks suurimatest tööandjatest Ida-Virumaal. Lisaks oma 1 560 töötajale mõjutab kontserni käekäik mitme tuhande inimese heaolu antud piirkonnas, kes on ettevõttega seotud läbi töötajate pereliikmete või ka koostööpartnerite ja tarnijate töötajate ja pereliikmete. VKG eesmärk on pakkuda oma inimestele stabiilsust ja kindlustunnet tuleviku osas, kuid arvestades õlituru volatiilsust ja heitlikku riigipoliitikat on selle saavutamine suur väljakutse.

Meie töötajad on kvalifitseeritud spetsialistid, kes teevad oma tööd pühendunult ja on lojaalsed. VKG töötajate keskmine staaž on 10 aastat, enam kui 25-aastase tööstaažiga töötajaid on 144, neist 26 töötab kontsernis üle 40 aasta. Kontsernis töötas 2022. aasta lõpus 1 193 meest ja 367 naist.

Meestöötajate osakaal on oluliselt suurem tulenevalt töö füüsilisest iseloomust, kus naistel ei ole seetõttu võimalik töötada. Töötajate keskmine vanus on 45 aastat, ligi 900 töötajat on vanusegrupis 35-54. 2022. aastal asus tööle 206 uut töötajat, töösuhe lõppes 227 töötajaga. Tööjõuvoolavuse määr oli 12%, millest vabatahtlik voolavus 9%. Turbulentne energiaturg muutis oluliselt Ida-Virumaa tööjõuturu olukorda ning tõstis kontserni tööjõuvoolavust, seda eriti VKG Kaevandustes. Demograafilistest muutustest, väljarändest Ida-Virumaalt kui ka muudest välistest põhjustest tingitult on sobivate töötajate puudus piirkonnas suurenenud, mis on pikendanud töötajate värbamise aega ning avaldanud olulist survet tööjõu hinnale.

VKG kontserni töötajate arv ja jagunemine ettevõtete vahel on toodud allolevas tabelis:

Ettevõtte	Töötajate arv 31.12.2022
Viru Keemia Grupp AS	87
VKG Kaevandused OÜ	512
VKG Oil AS	641
VKG Energia OÜ	96
Viru RMT OÜ	107
VKG Logistika OÜ	117
VKG Invest OÜ	0
VKG Solar OÜ	0
VKG KOKKU	1560

Efektiivne ja motiveeritud tööjõud kajastub otseselt kontserni majandustulemustes. Töö tasustamisel lähtume piirkonna tööturu olukorrast, erinevates sektorites kehtivatest palgaturu tingimustest, töötaja vastutuse määrast, oskustest ning teistest näitajatest, mis võivad mõjutada töö tasustamise aluseid. Osalesime Fontese poolt läbiviidud Eesti Palgauuringus, mille tulemused kinnitasid, et kontsernis makstavad töötasud on kõrgemad Ida-Virumaal makstavatest keskmistest töötasudest ning oleme tööjõuturul edukalt konkurentsisis. VKG-s kehtib läbipaistev ja kindlate põhimõtete tulemustasustussüsteem. Tasakaalustatud töötingimused ja õiglane tasustamissüsteem tagab motiveeritud ja lojaalsed töötajad ning kõrge töökultuuri. Töötajate rahulolu ning pühendumust tõstis ka aasta lõpus kõigile töötajatele erakorraliselt makstud jõulutoetus kõrgete energiahindadega toimetulekuks.

Ootused töötajaskonna käitumisreeglitele ja käitumispõhimõtetele on koondatud ühtsesse dokumenti „Eetikakoodeks ja tegutsemise põhimõtted“, mille põhimõtete järgimine ja rakendamine tööelus on olnud endiselt fookuses. Töötajate rahvuslik, sooline, vanuseline ja keeleline mitmekesisus seavad meile kõrged nõudmised võrdsele kohtlemisele, kaasamisele ja informeerimisele. Personalipoliitikas kirjeldatud ühtsed käitumisreeglid, kontserni väärtused ning eetilised käitumisjuhised tagavad ausad ja õiglasel töösuhted ning töötajate lojaalsuse.

Töökeskkonna ja töötajaskonna arendamiseks ning järelkasvu tagamiseks on töös mitmeid erinevaid projekte:

- Kontsern keskendub töötajate pideva järelkasvu tagamisele ning töötajate kvalifikatsiooni tõstmisele. 2022 sügisel jätkasime 2021 käivitatud VKG Oili tehnoloogiaseadmete operaatorite järelkasvu projekti. Laiaulatusliku reklaamikampaaniaga värbasime 21 töötajat, kes asusid Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse töökohapõhise õppeprogrammi raames õppima ning VKG Oili tehnoloogiaseadmete operaatoritena tööle. Töökohapõhise õppegrupi lõpetajad on 2023. ja 2024. aastal oluliseks järelkasvuks meie kvalifitseeritud töötajatele.
- Jätkus kontserni töötajate arendustegevus, kooskõlastati arendustegevuse prioriteetid, koolitusplaanid ja tegevuskavad nii sisekoolitajate jätkuvaks arendamiseks, et tagada tööalaste kompetentside süsteemne ettevõttesisene edasiandmine, kui ka ettevõttesiseste vajaduspõhiste tellimuskoolituste läbiviimiseks. Töötajate arendamine uute töövõtete, efektiivse töökorralduse ning kõrge juhtimiskultuuri saavutamiseks oli jätkuvalt prioriteene eesmärk ka 2022. Suurim koolitus- ja töötajate arendusprojekt oli 2022 sügisel läbiviidud kontserniulane tööohutuse ja teadlikkuse tõstmise projekt „Mina valin“, mille läbis 40 koolituspäevaga 1461 töötajat.

- Koolitus- ja arendustegevuste läbiviimiseks, koolitusmaterjalide ja andmete haldamiseks hangiti õpiahaldussüsteem, mille juurutamisega alustati 2022. aasta lõpus ning protsess jätkub 2023.
- 2022. aastal võimaldati praktika läbiviimist 42 tudengile/õpilasele, kõige enam praktikante oli Ida-Virumaa Kutsehariduskeskusest.
- Jätkus kontserni panus Tallinna Tehnikaülikooli Arengufondi vahendusel stipendiumite maksmiseks rakenduskõrghariduse, bakalaureuse ja magistriõppe tudengitele. Stipendiume määrati seitsmele tudengile, kes omandavad haridust inseneriteaduskonna elektroenergeetika ja mehhatroonika, maapõueressurside, keskkonna-, energia- ja keemiatehnoloogia või soojusenergeetika erialadel. Arengufondi vahendusel stipendiaatide motiveerimine jätkub ka 2023. aastal.

2022 sügisele toimusid kollektiivlepingu läbirääkimised Keemikut Ametiühinguga ning sõlmiti uus kaheaastase kehtivusega kollektiivleping, mille tingimused on laiendatud kõigile kontserni töötajatele.

NÕUKOGU JA JUHATUS

VKG kontserni tegevust juhib viieliikmeline juhatus järgmises koosseisus:

- Ahti Asmann (27.10.1973), juhatuse esimees
- Meelis Eldermann (29.05.1957), juhatuse aseesimees ja tehnikadirektor
- Jaanis Sepp (03.02.1982), juhatuse liige ja finantsdirektor
- Nikolai Petrovitš (27.02.1962), juhatuse liige ja VKG Oil AS juhatuse liige
- Margus Kottise (29.08.1968), juhatuse liige ja VKG Kaevandused OÜ juhatuse liige.

Emaettevõtte juhatus võtab vastu kõik VKG kontserni majandustegevust puudutavad olulisemad otsused. Aasta jooksul juhatuse liikmete osas muudatusi ei toimunud.

VKG nõukogu koosneb viiest liikmest – Toomas Tamme (nõukogu esimees), Kristjan Piilmann, Margus Kangro, Ants Laos ja Elar Sarapuu. Seoses Viru Keemia Grupi asutaja ja suuraktsionäri Priit Piilmann lahkumisega meie seast 2022. aasta novembris võttis tema koha grupi nõukogus üle poeg Kristjan Piilmann.

KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE

(tuhandetes eurodes)	Lisa	31.12.2022	5.12.2022 ¹
Raha ja raha ekvivalendid	2	65 746	93 053
Finantsinvesteeringud	3	125 414	0
Nõuded ostjate vastu	4	49 291	47 090
Muud lühiajalised nõuded	4, 28	3 767	1 400
Ettemaksed	4	573	299
Heitkoguste ühikud	5	54 679	102 887
Varud	6	38 065	38 164
Käibevara kokku		337 535	282 893
Pikaajalised nõuded		376	6 359
Materiaalne põhivara	7	410 393	482 100
Immateriaalne põhivara	8	15 523	16 181
Põhivara kokku		426 292	504 640
Varad kokku		763 827	787 533
Laenukohustused	9	118 431	57 898
Saadud ettemaksed		245	48
Võlad tarnijatele		10 467	8 739
Maksuvõlad	24	12 004	14 657
Viitvõlad	10	43 775	6 933
Sihtfinantseerimine	11	54 696	102 896
Eraldised	12	26 852	16 963
Ettemakstud tulevaste perioodide tulud	13	7	0
Lühiajalised kohustused		266 478	208 134
Pikaajalised laenukohustused	9	268 843	356 070
Sihtfinantseerimine	11	18	36
Eraldised	12	4 933	4 890
Ettemakstud tulevaste perioodide tulud	13	62	68
Muud kohustused		3 900	3 900
Edasilükkunud tulumaksukohustus	24	1 099	0
Pikaajalised kohustused kokku		278 855	364 964
Kohustused kokku		545 333	573 098
Aktsiakapital	14	6 209	6 209
Reservid	15	1 268	678
Jaotamata kasum		211 017	207 548
Emettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku		218 494	214 435
Omakapital kokku		218 494	214 435
Kohustused ja omakapital kokku		763 827	787 533

¹Algsaldo tuleneb VKG jagunemisega 5.12.2022. Täiendav info lisas 1.

KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE

(tuhandetes eurodes)	Lisa	5.12.-31.12.2022
Müügitulu	16	184 747
Müüdnud toodangu kulud	17	-200 414
Brutokasum (-kahjum)		-15 667
Turustuskulud	18	-2 380
Üldhalduskulud	19	-7 371
Muud äritulud	20	42 495
Muud ärikulud	21	-5 133
Ärikasum (-kahjum)		11 944
Finantstulud	22	393
Finantskulud	22	-7 179
Kasum/-kahjum enne maksustamist		5 158
Tulumaksukulu	24	-1 099
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)		4 059

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

(tuhandetes eurodes)	Lisa	5.12.-31.12.2022
Puhaskasum (-kahjum)		4 059
<u>Korrigeerimised:</u>		
<i>Põhivara kulum ja väärtuse langus</i>		66 141
<i>Finantsinstrumentide õiglase väärtuse muutus</i>		-13
<i>Eraldiste korrigeerimine ja moodustamine</i>	12	9 959
<i>Tekkepõhine finantstulu- ja kulu</i>	22	6 751
<i>Kasum/kahjum põhivara müügist likvideerimisest</i>		141
<i>Varude allahindlused ja tühistamised</i>	6	3 134
<i>Tuludena kajastatud liitumistasud</i>		-2
<i>Muud korrigeerimised</i>	24	1 099
Korrigeerimised kokku		87 208
Varude muutus		-3 048
Nõuete ja ettemaksete muutus		18 647
Kohustuste ja ettemaksete muutus		-8 354
Rahavood äritegevusest kokku		98 512
Rahavood investeerimistegevusest:		
Materiaalse põhivara ost ja parendused		-17 354
Immateriaalse põhivara ost		-176
Muude investeringute ost	3	-125 401
Laekumised põhivara müügist		731
Antud laenude tagasimaksed		6 793
Saadud intressid		379
Rahavood investeerimistegevusest kokku		-135 028
Rahavood finantseerimistegevusest:		
Saadud laenud	9	31 100
Laekumised jagunemisest		7 319
Laekumised likviidsuse hoiustamiseks		36 000
Rendikohustuse põhiosamaksed	25	-58 409
Makstud intressid rendikohustustelt	25	-6 801
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		9 209
Rahavood kokku		-27 307
Raha ja raha ekvivalendid perioodi algul	2	93 053
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-27 307
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpul	2	65 746

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

(tuhandetes eurodes)	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital				Kokku emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital	Omakapital kokku
	Aktiakapital	Kohustuslik reservkapital	Põhivara ümberrhindluse reserv	Jaotamata kasum		
Saldo kokku 5.12.2022	6 209	0	678	207 548	214 435	214 435
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	4 059	4 059	4 059
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum) kokku	0	0	0	4 059	4 059	4 059
Muutused reservides (lisa 15)	0	621	-31	-590	0	0
Saldo kokku 31.12.2022	6 209	621	646	211 017	218 494	218 494

Initialed for identification purposes only
Alkirjastatud identifitseerimiseks

19. 06. 2023

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

LISAD KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE**Üldinformatsioon**

Viru Keemia Grupp AS ja tema tütarettevõtted (edaspidi VKG või Kontsern) moodustavad Eesti suurima keemiatööstuskontserni, mille põhitegevusalaks on põlevkivikeemia saaduste tootmine ja turustamine. Lisaks tegelevad Kontserni tütarettevõtted riigisiseste kaubavedudega, liimide ja vaikude tootmisega.

Kontsernis töötas 2022. aastal keskmiselt 1 595 töötajat, sh emaettevõttes 105.

Viru Keemia Grupp AS on registreeritud Eestis, Kohtla-Järvel, Järveküla tee 14. Tegutseb põhiliselt Eesti Vabariigis. Viru Keemia Grupp AS aktsiad ei ole noteeritud väärtpaberibörsidel.

Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted**Koostamise alused**

Viru Keemia Grupp AS (registrikood 16627014) endise Viru Keemia Grupp AS-i (registrikood 10490531, kehtiva ärinimega KIRDE VARAD AS, jagunenud ühing) jagunemise teel 5. detsembril 2022. Jagunenud ühing jagunes eraldumise teel selliselt, et andis osa oma varast (sh tütarettevõtjate VKG OIL AS, Osaühing VKG Kaevandused, VKG Invest OÜ, OÜ VIRU RMT, VKG Logistika OÜ osad ja aktsiad) ja kohustistest üle jagunemisel asutatud Viru Keemia Grupp AS-le.

Jagunemiskava kohaselt omandas Viru Keemia Grupp AS kontrolli jagunemiskavas loetletud varade ja kohustiste üle 1. juulil 2022. Käesolevas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad perioodil 1.07.2022 – 31.12.2022 Viru Keemia Grupp AS-i nimel ja arvel tehtud tehingud, kuigi juriidilise isikuna tegutseb Viru Keemia Grupp AS alles 5. detsembrist 2022..

Viru Keemia Grupp AS konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes rahvusvahelistest finantsaruandluse standarditest (*International Financial Reporting Standards, IFRS*), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (edaspidi IFRS EL).

VKG konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kasutades soetusmaksumuse meetodit, välja arvatud juhtudel, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti.

Käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostas Viru Keemia Grupp AS-i juhatus 15.06.2023. Eesti Vabariigi äriseadustiku nõuete kohaselt kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruanne aktsionäride üldkoosolekul. Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on aktsionäride poolt kinnitatava majandusaasta aruande osaks ning kasumi jaotamise otsustamise üheks aluseks. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruannet mitte kinnitada ning nõuda uue aruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes, kui ei ole teisiti märgitud.

Muudatused raamatupidamis põhimõtetes ja esitusviisis

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud järjepidevuse ja võrreldavuse põhimõtete alusel, mis tähendab, et Kontsern järgib samu raamatupidamis põhimõtteid ja esitusviisi.

Jagunemise käigus 5.12.2022 asutatud Viru Keemia Grupp AS-i arvestuspõhimõtted on identsed varasematel aastatel rakendatud Viru Keemia Grupp AS-i (praeguse Kirde Varad AS-i) arvestuspõhimõtetega, välja arvatud alljärgnev erisus. Käesolevas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastab Kontsern tasuta eraldatud ja soetatud CO2 heitkogused finantsseisundi aruandes käibevaras kirjel "Heitkoguste ühikud" (vaata lisa 5). Varasemalt olid CO2 heitkogused Viru Keemia Grupp AS-i (praeguse Kirde Varad AS-i) finantsseisundi aruandes kajastatud immateriaalse põhivara koosseisus.

Raamatupidamis põhimõtteid ja esitusviisi muudetakse üksnes juhul, kui seda nõutakse uute või muudetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS EL) ja nende tõlgenduste kohaselt või kui uus arvestuspõhimõte ja/või esitusviis annab objektiivsema ülevaate Kontserni finantsseisust, finantstulemustest ja rahavoogudest.

Arvestuspõhimõtete muutmisel esitatakse võrreldava perioodi andmed ümberarvutatuna nii, nagu oleks arvestuspõhimõte kogu aeg kehtinud: arvestuspõhimõtete vahetusel võetakse arvesse IFRS EL standardites kehtestatud üleminekutingimusi.

Põhiaruannete esitusviisi muutmisel korrigeeritakse võrdlusandmeid nii, et need oleks vastavuses esitusviisi muudatustega aruandeaastal. Hinnangute muutused kajastatakse aruandeperioodis ning hilisemates perioodides.

Seni veel jõustumata standardid, tõlgendused ja avaldatud standardite muudatused

Järgmised uued standardid, tõlgendused ja muudatused 31. detsembril 2022 lõppenud aruandeperioodile veel ei kohaldu ja seetõttu pole neid käesoleva konsolideeritud aruande koostamisel rakendatud. Kontsern kavatseb neid rakendada siis, kui need jõustuvad.

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

Standardi IAS 1 muudatuste eesmärk on aidata ettevõtetel avalikustada arvestuspõhimõtete kohta kasulikumat teavet:

- nõudes ettevõtetelt vaid oluliste arvestuspõhimõtete avalikustamist;
- selgitades, et ebaoluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted on samuti ebaolulised ega vaja seetõttu avalikustamist, ja
- selgitades, et ka mitte kõik oluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted ei ole ettevõtte raamatupidamise aruande seisukohalt olulised.

Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu muutis ka IFRS-i rakendusjuhendit nr 2, lisades juhise ja kaks lisanäidet olulisuse mõiste rakendamise kohta arvestuspõhimõtete avalikustamisel.

Muudatused on kooskõlas mõiste „olulisus“ täpsustatud määratlusega:

„Teave arvestuspõhimõtete kohta on oluline, kui seda koos ettevõtte raamatupidamise aruandes sisalduva muu teabega käsitledes võib mõistlikult eeldada, et see mõjutab otsuseid, mida üldotstarbelise raamatupidamise aruande põhikasutajad selle raamatupidamise aruande alusel teevad“.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Standardi IAS 8 „Arvestuspõhimõtted, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse edasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

Muudatustega võetakse kasutusele mõiste „arvestushinnangud“ uus määratlus: selgitatakse, et need on raamatupidamise aruandes esitatud rahalised summad, mille mõõtmisega kaasneb määramatus. Muudatustega selgitatakse ka arvestuspõhimõtete ja arvestushinnangute vahelist seost: täpsustatakse, et ettevõtte annab arvestushinnangu selleks, et saavutada arvestuspõhimõttega kehtestatud eesmärgi.

Muudatused ei avalda eeldatavasti kontsernile olulist mõju, kuna nendega antakse juhiseid selle kohta, kas muutusi tuleb käsitada hinnangute muutustena, arvestuspõhimõtete muutustena või vigadena.

Standardi IAS 12 „Tulumaks“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.

Muudatused selgitavad sellistest tehingutest tuleneva edasilükkunud tulumaksu arvestamist, mille puhul kajastatakse nii vara kui ka kohustist ning mõlema suhtes rakendatakse ühesugust maksustamist. Muudatustega kitsendatakse esmase kajastamise erandi rakendusala nii, et kõnealune erand ei kehti tehingutele, millest tekivad võrdsed ja tasaarvestatavad ajutised erinevused. Seetõttu peavad ettevõtted kajastama edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustisi ajutiste erinevuste suhtes, mis tekivad rendilepingu ja kasutuselt kõrvaldamise eraldise esmasel kajastamisel.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Muud muudatused

Ülejäänud uutel standarditel, standardite muudatustel ja tõlgendustel, mis pole veel jõustunud, ei ole eeldatavasti olulist mõju Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aruandele.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusvaluuta on euro.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud näitajad on tuhandetes eurodes, kui ei ole teisiti märgitud.

Konsolideerimine

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab Viru Keemia Grupp AS-i ning selle tütarettevõtete finantsnäitajaid konsolideerituna rida-realt. Tütarettevõtted konsolideeritakse alates kuupäevast, mil kontroll on Kontsernile üle läinud ning nende konsolideerimine lõpetatakse alates kuupäevast, mil Kontsernil kontrolli enam ei ole. Konsolideeritud finantsaruandeid esitav emaettevõtte konsolideerib kõik tütarettevõtted, nii kohalikud kui ka välisriigis asuvad.

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle Kontsernil on kontroll. Kontsernil on investeerimisobjekti üle kontroll, kui ta on avatud või tal on õigus muutuva sissetulekule oma osalusest investeerimisobjektis ja tal on võime seda sissetulekut mõjutada võimu kaudu investeerimisobjekti üle ning võimu ja tulude vahel on seos. Kontrolli olemasolu hindamisel võetakse arvesse potentsiaalset hääleõigust, mida vaadeldaval hetkel on võimalik kasutada.

Tütarettevõtte finantsnäitajad on raamatupidamise aastaaruandes kajastatud rida-realt konsolideerituna, mille puhul kajastatakse emaettevõtte ja tema tütarettevõtete finantsnäitajaid niimoodi kokku liidetuna nagu oleks tegemist ühe majandusüksusega.

Tütarettevõtted kasutavad oma aruannete koostamisel samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõttegi. Kõik kontsernisisesed tehingud, nõuded ja kohustused ning realiseerimata kasumid ja kahjumid Kontserni ettevõtete vahel toimunud tehingutelt on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes täies ulatuses elimineeritud. Realiseerimata kahjumeid ei elimineerita, kui on tegemist vara väärtuse langusega.

Vähemusosalus, milleks on see osa tütarettevõtete kasumist või kahjumist ning netovarast, mis ei kuulu Kontsernile, kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes ja finantsseisundi aruandes (omakapitali koosseisus) eraldi real.

Uued tütarettevõtted (äriühendused) kajastatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ostumeetodil.

Ostumeetodil kajastatavate äriühenduste soetusmaksumus jagatakse varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglastele väärtustele omandamise kuupäeva seisuga. See osa soetusmaksumusest, mis ületab soetatud varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglast väärtust, kajastatakse firmaväärtusena. Juhul, kui õiglane väärtus ületab soetusmaksumust, siis see vahe kajastatakse koheselt täies ulatuses perioodituluna (kasumiaruandes real "Muud äritulud").

Välisvaluutas kajastatud varad ja kohustused on ümber hinnatud aruandeperioodi lõpu valuutakursiga ning tulud ja kulud aruandeperioodi kaalutud keskmise valuutakursiga. Valuutakursivahedest tekkinud summa on kajastatud omakapitalis realiseerimata kursivahe reservina.

Investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse emaettevõtte konsolideerimata aruannetes

Emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruandes (esitatud lisas 31) on investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse kajastatud kapitaliosaluse meetodil. See tähendab, et investeering kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on omandamisel makstava tasu õiglane väärtus ning hiljem korrigeeritakse seda investori osaluse muutustes investeeringuobjekti omakapitalis, investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega. Investeeringu raamatupidamisväärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara väärtus võib olla langenud alla tema raamatupidamisväärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib

Kontsern läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui raamatupidamisväärtus, siis hinnatakse investering alla kuni kaetava väärtuseni (kõrgem kahest: kasutusväärtus ja õiglane väärtus miinus müügikulutused). Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi finantskuluna.

Tütarettevõtte poolt makstud dividendid kajastatakse finantstuluna sel hetkel, kui emaettevõttel tekib õigus neile dividendidele.

Finantsvarad ja -kohustused

I. Finantsvarad - Kajastamine ja esmane mõõtmine

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse nende tekkimise hetkel. Kõik ülejäänud finantsvarad ja -kohustused kajastatakse siis, kui Kontsernist saab instrumendi lepinguline osapool.

Kontsern mõõdab esmasel kajastamisel finantsvara või -kohustust selle õiglasest väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustuse emiteerimisega. Nõudeid ostjate vastu, mis ei ole seotud olulise finantseerimise komponendiga, võetakse esmasel kajastamisel arvele tehinguhinnas.

II. Klassifitseerimine ja edasine mõõtmine

Kontsern kajastab finantsvara edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi või õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande.

Finantsvarasid ei klassifitseerita ümber pärast nende esmast kajastamist, välja arvatud juhul, kui Kontsern muudab oma finantsvarade haldamise ärimudelit, sellisel juhul klassifitseeritakse kõik mõjutatud finantsvarad ümber ärimudeli muutusele järgneva esimese aruandeperioodi esimesel päeval.

Finantsvarasid mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kui mõlemad järgmised tingimused on täidetud:

- finantsvara hoitakse ärimudeli raames, mille eesmärk on hoida finantsvara lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks, ja
- finantsvara lepingutingimustest tulenevad kindlaksmääratud kuupäevadel rahavood, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress.

Kontsern klassifitseerib korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavateks finantsvaradeks raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjate vastu, antud laenud ja muud nõuded.

Finantsvara mõõdetakse õiglasest väärtuses muutusega läbi muu koondkasumi, kui see vastab mõlemale järgmisele tingimusele ja seda ei ole määratud varana, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande:

- instrumente hoitakse ärimudelis, mille eesmärk on saavutada nii lepinguliste rahavoogude kogumine kui ka finantsvarade müük; ja
- lepingutingimused tagavad kindlatel kuupäevadel rahavood, milleks on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress.

Kõik finantsvarad, mis ei ole klassifitseeritud mõõdetavateks korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi nagu on eelpool kirjeldatud, mõõdetakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Esmasel kajastamisel võib Kontsern õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande mõõdetavaks määratleda ka finantsvarad, mis vastavad kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi kajastamise tingimustele, kui see kas kõrvaldab või vähendab oluliselt mõõtmise või kajastamise järjepidevusetust, mis muul juhul tekiks varade või kohustuste mõõtmisest või nendelt saadavate kasumite või kahjumite kajastamisest erinevatel alustel.

Finantsvarad – edasine mõõtmine ning kasum ja kahjum

Korrigeeritud soetusmaksumus	Antud varad kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumusest arvatakse maha kahjum vara väärtuse langusest. Intressitulu, kasum või kahjum valuutakursi muutusest ning väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes.
Finantsvarad õiglates väärtuses läbi kasumiaruande	Antud varasid mõõdetakse õiglates väärtuses. Puhaskasum ja –kahjum, sealhulgas intressi- või dividenditulu, kajastatakse kasumiaruandes. See-eest, vaata „Tuletisinstrumentid ja riskimaandamise arvestus“ osa tuletisinstrumentide arvestuspõhimõtete kohta, mille puhul rakendatakse riskimaandamise arvestuse põhimõtteid.

Finantskohustused – klassifitseerimine, edasine mõõtmine ning kasumid ja kahjumid

Finantskohustused klassifitseeritakse mõõdetuna kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglates väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Finantskohustus klassifitseeritakse õiglates väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kui seda hoitakse kauplemise eesmärgil, see on tuletisinstrument või see on sellisena kajastatud esmasel kajastamisel. Finantskohustused õiglates väärtuses muutustega läbi kasumiaruande hinnatakse õiglates väärtuses ning puhaskasum ja -kahjum, sealhulgas mis tahes intressikulud, kajastatakse kasumiaruandes.

Muud finantskohustused kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Intressikulud ja kasum või kahjum valuutakursi muutusest kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasum või kahjum kajastatakse läbi puhaskasumi.

III. Kajastamise lõpetamine**Finantsvara**

Kontsern lõpetab finantsvara kajastamise siis ja ainult siis, kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõpevad või kui Kontsern kannab finantsvara üle ning ülekandmine vastab kajastamise lõpetamise kriteeriumitele. Kontsern annab lepinguliste rahavoogude saamise õiguse üle tehingus, mille puhul antakse üle kõik finantsvara omamisega seotud riskid ja hüved või kus Kontsern ei anna üleandmise käigus finantsvara omamisega seotud riske ja hüvesid, kuid Kontsernil ei säili kontrolli finantsvara üle.

Tehingud, millega Kontsern annab üle oma finantsaruannetes kajastatud varad, kuid Kontsern säilitab kõik või põhilised üleantud varade riskid ja hüved, siis sellistel juhtudel üleantud vara kajastamist Kontsern ei lõpeta.

Finantskohustused

Kontsern eemaldab finantskohustuse oma finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud. See tähendab kui lepingus määratletud kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud. Kontsern lõpetab finantskohustuse kajastamise, kui finantskohustuse tingimusi muudetakse nõnda, et kohustuse rahavood on oluliselt erinevad esialgsest kohustusest. Sellisel juhul kajastatakse muudetud tingimustel põhinevat uut finantskohustust õiglates väärtuses.

Erinevus lõpetatud finantskohustuse või teisele osapoolele ülekantud finantskohustuse (või finantskohustuse osa) raamatupidamisliku jääkmaksumuse ja makstud tasu, sealhulgas kõigi ülekantud mitterahaliste varade või võetud kohustuste vahel kajastatakse läbi puhaskasumi.

Saldeerimine

Finantsvarad ja –kohustused tasaarvestatakse ja kajastatakse netosummana finantsaruandes siis ja ainult siis, kui Kontsernil on sel hetkel seaduslik õigus summasid tasaarveldada ja Kontsernil on teadlik kavatsus need kas tasuta netopõhiselt või realiseerida vara ja tasuta samaaegselt kohustus.

IV. Tuletisinstrumentid ja riskimaandamise arvestus

Kontsern sõlmib vastavalt vajadusele tuletisinstrumentide lepinguid vedelkütuse müügihinna muutuse riski maandamiseks. Tuletisinstrumentid kajastatakse esmasel arvelevõtmisel õiglates väärtuses ja hinnatakse edaspidi ümber nende õiglasele väärtusele.

Riskimaandamissuhte loomisel Kontsern dokumenteerib riskijuhtimise eesmärgi ja strateegia. Samuti dokumenteerib Kontsern riskimaandamisobjekti ja riskimaandamisinstrumendi vahelise majandusliku suhte, sealhulgas selle, kas riskimaandamisobjekti ja riskimaandamisinstrumendi rahavoogude muutused peaksid üksteist tasakaalustama (dokumenteeritakse riskimaandamise efektiivsuse nõuete täitmine).

Rahavoo riskimaandamisena määratletud ja selleks kvalifitseeruvate tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutuse efektiivset osa kajastatakse muus koondkasumis ja akumuliseeritakse omakapitalis kirjel „Riskimaandamise reserv“. Ebaefektiivse osaga seotud kasumit või kahjumit kajastatakse koheselt kasumiaruandes kirjel „Müügitulud“.

Riskimaandamise reservis kajastatud summad klassifitseeritakse ümber kasumiaruandesse nendel perioodidel, mil maandatav objekt mõjutab kasumit või kahjumit (näiteks, kui leiab aset maandatav müük).

Kui prognoositava tehingu toimumist enam ei eeldata, kui riskimaandamine ei vasta enam riskimaandamisarvestuse kriteeriumidele, kui riskimaandamisinstrument aegub või müüakse, siis lõpetatakse riskimaandamisarvestus edasiulatavalt. Kui prognoositava tehingu toimumist enam ei eeldata, siis klassifitseeritakse riskimaandamise reservis akumuliseeritud kasum või kahjum ümber kasumiaruandesse.

V. Finantsvarade väärtuse langus

Kontsern rakendab väärtuse languse kajastamisel oodatava krediidikahjumi mudelit korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade suhtes.

Kontsern mõõdab väärtuse langust summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega, välja arvatud finantsvarad, mille väärtuse langus mõõdetakse summas, mis võrdub 12 kuu jooksul oodatavate krediidikahjumitega:

- muud nõuded;
- raha ja raha ekvivalendid, mille krediidirisk ei ole pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud.

Kontsern rakendab kõigi ostjate vastu tekkinud nõuete eeldatava krediidikahjumi kajastamisel standardis IFRS 9 sätestatud lihtsustatud meetodit, mis lubab moodustada allahindluse reservi kehtivusaja jooksul eeldatava krediidikahjumi summas.

Kontsern kajastab alati nõuetele ostjate vastu moodustatud allahindluse summas, mis võrdub nende kehtivusaja jooksul eeldatavalt tekkiva krediidikahjumiga. Nimetatud varade eeldatava krediidikahjumi hindamiseks kasutatakse eraldiste moodustamise maatriksit, mis põhineb Kontserni ajaloolisel krediidikahjumi kogemusel, mida korrigeeritakse konkreetsete deebitoridega seotud tegurite, üldiste majandustingimuste ning vajadusel raha ajaväärtusega. Eeldatavad krediidikahjumid on tõenäosusega kaalutud hinnangulised krediidikahjumid. Krediidikahjum on vahe lepingujärgsete rahavoogude ja Kontserni poolt oodatavate rahavoogude vahel, mida diskonteeritakse finantsvara efektiivse intressimääraga.

Igal aruandekuupäeval hindab Kontsern, kas korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade krediidikvaliteet on langenud. Finantsvara krediidikvaliteet on langenud, kui on toimunud üks või mitu sündmust, mis avaldavad selle finantsvara eeldatavatele tulevastele rahavoogudele negatiivset mõju.

Asjaolud, mis annavad indikatsiooni, et finantsvara krediidikvaliteet on langenud, on järgmised:

- võlgniku olulised finantsraskused,
- lepingu rikkumine (kohustuste mittetäitmine või tähtajaks tasumata jätmine),
- laenu või ettemakse restruktureerimine tingimustel, mida Kontsern muul juhul ei oleks teinud,
- on tõenäoline, et võlgnik satub makseraskustesse.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade väärtuse languse võrra vähendatakse varade raamatupidamislikku maksumust.

Faktooring

Faktooring on nõuete müük, kusjuures sõltuvalt faktooringlepingu tüübist on nõude ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid lähevad sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõiguseta faktooring).

Regressiõigusega faktooringut kajastatakse kui finantseerimistehingut, s.t. nõude tagatisel võetud laenu: nõue kajastatakse finantsseisundi aruandes kuni selle laekumiseni. Regressiõiguseta faktooringut kajastatakse kui nõude müüki. Kulu nõuete müügist kajastatakse kas finantskuluna või nõude allahindluse kuluna, sõltuvalt sellest, kas tehing tehti rahavoogude juhtimise või halbade nõuete riski maandamise eesmärgil.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest, tootmiskuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude kuludes kajastamisel ja varude raamatupidamisväärtuse arvutamisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Lõpetamata- ja valmistoodangu puhul on tootmise üldkulud varudele jagatud lähtudes Kontserni normaalsetest tootmismahutustest.

Valmis-, pool- ja lõpetamata toodang on võetud arvele tootmisomahinnas, mis koosneb nendest otsestest ja kaudsetest tootmisväljaminekutest (tootmise otsesed ja kaudsed kulud), milleta varud ei oleks praeguses asukohas ja seisundis.

Varud hinnatakse lähtudes sellest, kumb on madalam, kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Materjale ja lõpetamata toodangut hinnatakse alla juhul, kui nendest valmistatavate valmistoodete hinnanguline soetusmaksumus ületab samade valmistoodete neto realiseerimisväärtuse. Varude hindamisel neto realiseerimisväärtusesse kajastatakse allahindlusest tulenevad kulud allahindluse perioodil kasumiaruande kirjel „Müüdud toodangu kulu“.

Inventuuri käigus tuvastatud puudu- või ülejääke kajastatakse kasumiaruandes muudes ärituludes või –kuludes.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna kajastatakse kinnisvara (maa või ehitus, ehitise osa või mõlemad), mida hoitakse (omanikuna või rentnikuna) renditulu teenimise, kinnisvara väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil, mitte aga kasutamiseks kaupade tootmisel, teenuste osutamisel või halduslikel eesmärkidel.

Kinnisvarainvesteering kajastatakse esialgselt selle soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja kõikidest ostuga otseselt soetud kulutustest. Kinnisvarainvesteeringute edasine kajastamine toimub õiglasel väärtusel, mille aluseks on litsentseeritud kinnisvarahindajate hinnangud.

Muutused kinnisvarainvesteeringute õiglasel väärtuses kajastatakse perioodi kasumiaruandes muudes ärituludes ja –kuludes.

Materiaalne põhivara

Esmane kajastamine

Materiaalseks põhivaraks loetakse materiaalsed objektid ja olulisema väärtusega varuosad ja paigaldamata seadmed, mis kuuluvad Kontsernile või mida renditakse ja mida kasutatakse kaupade tootmiseks või teenuste osutamiseks, rendile andmiseks või halduseesmärkidel (sh ka turvalisuse või keskkonnakaitsega seotud) ja mida eeldatavasti kasutatakse pikema perioodi jooksul kui üks aasta.

Materiaalse põhivara objekt kajastatakse varana siis, kui on tõenäoline, et majandusüksus saab objektist tulevast majanduslikku kasu ja objekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta.

Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis on vara omandamiseks makstud raha või raha ekvivalentide summa või muu makstud tasu õiglane väärtus selle omandamisel või ehitamise ajal.

Vara soetusmaksumus koosneb:

a) selle ostuhinnast, mille hulka kuuluvad impordimaksud ja mittetagastatavad maksud, pärast allahindluste ja hinnaalandite mahaarvamist;

b) otsestest kulutustest, mis on seotud vara juhtkonna poolt ette nähtud asukohta ja tööseisundisse viimisega, näiteks: töötasud, mis tulenevad otseselt materiaalse põhivara objekti ehitamisest või omandamisest, varaobjekti projekteerimiskulud, asukoha ettevalmistamise kulud, transpordikulud seoses vara viimisega tema asukohta, notaritasud, riigilõivud, vara valmistamisel kasutatud põhivara amortisatsioon, paigaldus- ja monteeringukulud, vara valmistamisega seoses kasutatud materjalid ja töövahendid ning vara töökorra testimisega seotud kulud, arvates maha testimise käigus toodetud toodangu müügist saadud tulu.

c) vara demonteerimise ja teisaldamise ning selle asukoha taastamise kulutuste esialgset hinnangut, milleks Kontsern on võtnud kohustuse kas objekti omandamisel või ehitamisel.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale. Soetusmaksumuse jagamisel komponentide vahel lähtutakse olulisuse printsiibist.

Lõpetamata ehitusena näidatakse oma tarbeks valmistatavatele põhivaraobjektidele tegelikult tehtud väljaminekuid. Kui objekti otstarbekohasesse kasutusvalmidusse viimine võtab olulisel määral aega ning seda finantseeritakse laenuga (või muu võlainstrumendiga), peab otseselt varaobjekti valmistamisega seotud laenukasutuse kulutusi (sh intresse, mis on arvatud kasutades sisemise intressimäära meetodit) kapitaliseerima antud objekti soetusmaksumusse. Laenukasutuse kulutusi kapitaliseeritakse hetkest, mil need kulutused on tekkinud (s.o laen on võetud) ning vara valmistamist on alustatud. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine lõpetatakse hetkest, mil vara on olulises osas valmis ja majandusüksuse poolt vastu võetud otstarbekohaseks kasutamiseks. Oma valmistatud vara maksumus määratakse kindlaks samade põhimõtete alusel, mida kasutatakse omandatud vara puhul. Lõpetamata ehitus võetakse põhivarana arvele vara vastuvõtmisakti alusel kus on määratletud vara kasulik eluiga.

Materiaalse põhivara maksumusele ei lisandu haldus- ja muud üldkulud.

Sihtfinantseerimise käigus saadud põhivara soetusmaksumus määratakse vastavalt antud arvestuspõhimõtetes kirjeldatud osale „Sihtfinantseerimine“.

Kulumi arvestus

Põhivara objekti arvele võtmisel määratakse tema kasulik eluiga ja selle alusel arvestatakse amortisatsiooninormi. Erandiks on piiramatu kasutuseaga objektid (maa, püsiva väärtusega kunstiteosed, raamatud jne), mida ei amortiseerita. Varaobjekti hakatakse amortiseerima alates hetkest, kui ta on kasutusvalmis (juhtkonna poolt ette nähtud asukohta ja tööseisundisse viidud) ja seda tehakse, kuni vara on täielikult amortiseerunud või maha kantud. Kui täielikult amortiseerunud vara on kasutuses, hoitakse seda null-jääkväärtuses finantsseisundi aruandes kuni vara eemaldatakse kasutusest.

Põhivarade amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooni arvestatakse üks kord kuus ja arvelevõtmise kuul arvestatakse amortisatsiooni arvelevõtmise päevale järgnevast päevast. Amortisatsiooni arvestamine lõpetatakse põhivara väljalangemise kuupäevale järgnevast kuupäevast. Ajutiselt kasutusest eemaldatud vara amortiseerimist ei peatata.

Põhivara kasulik eluiga vaadatakse üle vähemalt kord iga majandusaasta lõpus. Materiaalse põhivara liikidele on määratud järgmised kasulikud eluead ja amortisatsiooninormid:

Maa	0 %	Ei amortiseerita
Hooned	2-10 %	10-50 aastat
Rajatised	2-10 %	10-50 aastat
Masinad ja seadmed	7-34 %	3-14 aastat
Transpordivahendid	10-50 %	2-10 aastat
Muu materiaalne põhivara	10-25 %	4-10 aastat

Hilisemad kulutused

Remondiväljaminekud ja muud tehnilise hooldusega seotud väljaminekud, mis taastavad või säilitavad objekti algset seisukorda või kasulikku tööiga, kantakse perioodikuludesse.

Mõne materiaalse põhivara objekti osad tuleb korrapäraste ajavahemike järel asendada. Materiaalse põhivara objekte võib soetada ka harva toimuva asendamise eesmärgil. Vastavalt arvele võtmise põhimõttele kajastatakse materiaalse põhivara raamatupidamisväärtuses selle põhivara objekti osa asendamisega seotud tekkepõhised kulutused juhul, kui see on kooskõlas arvele võtmise kriteeriumitega. Asendatud osade kajastamine lõpetatakse vastavalt kajastamise lõpetamise sätetega.

Juhul, kui materiaalse põhivara objektil vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele juhul, kui see vastab põhivara mõistele ja vara kajastamise kriteeriumile. Asendatav komponent kantakse finantsseisundi aruandest välja isegi juhul, kui see ei olnud eelnevalt eraldi komponendina arvel. Juhul kui asendatava komponendi algne maksumus ei ole teada, leitakse hinnanguline soetusmaksumus, millest lahutatakse maha arvestuslik kulum.

Kaevanduse läbindustööde käigus tekkivate kulude kajastamine

Arvestuspõhimõtte väljatöötamisel on Kontserni juhtkond kasutanud tõlgenduse IFRIC 20 „Paljanduskulud pealmaakaevanduse tootmisetapis“ analoogiat. Põlevkivikaevanduse tootmisetapis tehtavate läbindustööde käigus rajatakse parem ligipääs põlevkivile ning paremat juurdepääsu saab üldjuhul kasutada kuni kaevanduse eluea lõpuni.

Kontsern eristab läbindustööde käigus tekkivat kahte liiki kasu:

- parem juurdepääs põlevkivile; ja
- toodetud põlevkivi müügil realiseeruv kasu.

Sellisel määral, nagu läbinduse käigus saadav kasu realiseerub toodetud varuna, kajastab Kontsern läbindustööde käigus tekkivaid tootmiskulusid (läbinduskulud) kooskõlas IAS 2 *Varud* põhimõtetega. Sellisel määral, nagu kasu seisneb paremas juurdepääsus põlevkivile, kajastab Kontsern need kulud põhivarana, kui on täidetud järgmised tingimused:

- tõenäoliselt saab Kontsern tulevikus majanduslikku kasu läbindusega tekitatud paremast juurdepääsust põlevkivile;
- Kontsern suudab kindlaks teha põlevkilasundi, millele juurdepääs on paranenud; ja
- põlevkilasundiga, millele juurdepääs paranes, seostatavaid kulusid saab usaldusväärselt mõõta.

Läbinduse käigus tekkivat põhivara kajastatakse olemasoleva materiaalse põhivara parendusena. Läbinduse käigus tekkiva põhivara soetusmaksumus määratakse kindlaks võrreldes läbinduse käigus toodetud varude maksumust varude maksumusega tavapärase tootmistegevuse käigus. Põhivarana kajastatud läbinduskulu amortiseeritakse kuludesse perioodi jooksul, mil Kontsern läbinduse käigus tekkinud paremat juurdepääsu põlevkivile kasutab.

Ümberhindlus

Materiaalse põhivara edasisel kajastamisel rakendatakse soetusmaksumuse või ümberhindluse meetodit sõltuvalt sellest, millisesse põhivaraklassi põhivara kuulub.

Ümberhindluse meetodi kohaselt kajastatakse materiaalne põhivara pärast esmast arvelevõtmist ümberhinnatud väärtuses, mis on võrdne selle õiglase väärtusega ümberhindluse kuupäeval, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja hilisemad vara väärtuse langusest tingitud kahjumid. Meetodit rakendatakse iga materiaalse põhivara liigi suhtes tervikuna. Ümberhindluse meetodil kajastatakse järgmisi põhivara liike:

- hooned;
- rajatised;
- transpordivahendid;
- muud masinad ja seadmed.

Ümberhindluste sagedus sõltub õiglase väärtuse muutustest. Kui õiglane väärtus erineb oluliselt selle vara jääkmaksumusest, on vajalik põhivara ümberhindlus.

Kui õiglase väärtuse muutused on ebaolulised, võib objekti ümberhindamine olla vajalik vaid 3-5 aasta tagant.

Kontsern kasutab põhivarade õiglase väärtuse mõõtmisel vastavalt olukorrale ühte või mitut järgnevast kolmest laialt kasutatavast hindamistehnikast:

- turumeetod – kasutatakse hindu ja muud asjakohast teavet, mis saadakse identsete või võrreldavate varade, kohustuste või varade ja kohustuste rühmaga (nt äri) tehtud tehingutest;
- tulumetod – muudab vara, kohustuste või varade ja kohustuste rühma poolt genereeritud tulevased rahavood üheks hetke diskonteeritud summaks;
- kulumeetod – kajastab summat, mida mõõtmise hetkel nõutaks vara teenindusvõime asendamiseks, ja vajadusel sellest lahutatud allahindlused tulenevalt vara füüsilise seisukorra halvenemisest ning tehnilisest ja majanduslikust vananemisest.

Kontsern valib põhivarade õiglase väärtuse mõõtmiseks tavaliselt selle hindamistehnika, mis on vastavas olukorras kõige sobilikum ja mille puhul on olemas piisavalt andmeid õiglase väärtuse mõõtmiseks, kasutades maksimaalselt asjakohaseid jälgitavaid sisendeid ja minimaalselt mittejälgitavaid sisendeid. Põhivara ümberhindluse läbiviimisel kasutatava hindamistehnika eesmärk on määrata hind, mille eest toimuks mõõtmiskuupäeval, hetkel kehtivatel turutingimustel, turuosaliste vaheline tavapärane tehing põhivara müügiks.

Õiglase väärtus klassifitseeritakse kolmele erinevale tasemele sõltuvalt sellest, mis sisendeid kasutati õiglase väärtuse mõõtmisel:

- 1. tase – identsete varade või kohustuste noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel;
- 2. tase – muud sisendid kui 1. tasemele liigitatud noteeritud sisendid, mis on vara või kohustuse puhul otseselt või kaudselt jälgitavad;
- 3. tase – vara või kohustuste puhul kasutatavad sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel.

Kui põhivara õiglase väärtuse mõõtmisel kasutatavad sisendid langevad erinevatele tasemetele, siis klassifitseeritakse põhivara õiglase väärtus samale tasemele, millele langeb mõõtmisel kasutatud oluliste sisendite madalaim tase. Tulenevalt jälgitavate sisendite vähesusest klassifitseeruvad Kontserni põhivarad üldjuhul õiglase väärtuse 3. tasemele.

Hoonete õiglase väärtus määratakse üldjuhul pädevate litsentseeritud hindajate poolt.

Kui materiaalse põhivara objekt hinnatakse ümber, siis ümberhindluse kuupäevaks lahutatakse akumulieeritud kulum maha vara soetusmaksumusest.

Kui vara jääkmaksumust ümberhindluse tulemusel suurendatakse, kajastatakse seda suurendamist krediidikandega läbi muu koondkasumi ümberhindluse reservi real. Suurendamist kajastatakse läbi kasumiaruande selles ulatuses, mis katab sama vara ümberhindlusest eelnevalt kasumiaruandes kajastatud väärtuse vähenemisest tulenenud kahjumeid.

Kui vara jääkmaksumust ümberhindluse tulemusel vähendatakse, kajastatakse seda vähendamist kasumiaruandes. Ümberhindlusest tulenev vähendamine debiteeritakse muu koondkasumi kaudu ümberhindluse reservi reale, ulatuses, mis ei ületa sama vara varasemast ümberhindlusest tulenevat kreditsaldot.

Põhivara ümberhindamise reservi amortiseeritakse jaotamata kasumisse sama põhivara kasuliku eluea jooksul.

Juhul, kui vara eemaldatakse kasutamisest või võõrandatakse, siis liidetakse omakapitalis kajastatud materiaalse põhivara ümberhindluse reserv jaotamata kasumile.

Ümberhindamise reservi muutusi on kirjeldatud lisas 15.

Järgmised materiaalse põhivarade liigid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil:

- maa;
- muu materiaalne põhivara;
- lõpetamata ehitised.

Väärtuse vähenemine

Juhul, kui on põhjust eeldada, et teatud materiaalse või immateriaalse põhivara objekti kaetav väärtus võib olla langenud alla tema raamatupidamisväärtuse, viiakse läbi vara väärtuse test ning vajadusel hinnatakse vara alla.

Vara kaetav väärtus on kas selle vara või raha teeniva üksuse õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulud või kasutusväärtus olenevalt sellest, kumb neist on suurem.

Kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulisi tulevasi rahavoogusid diskontomääraga, mis väljendab hetke turuväärtuse suundumusi ja varaga seotud spetsiifilisi riske. Vara väärtuse languse testimiseks grupeeritakse varad kõige väiksemasse võimalikku varade gruppi, mille pidevast kasutamisest on võimalik rahavoogusid eristada ning mis on olulises osas sõltumatud teistest varadest või varade gruppidest (raha genereerivatest üksustest) saadavatest rahavoogudest. Väärtuse languse testimise eesmärgil on äriühendusest tekkinud firmaväärtused jagatud Kontserni nendele raha genereerivatele üksustele, mis peaksid saama konkreetsest äriühendusest tekkivast sünergiast majanduslikku kasu.

Vara väärtuse langemine kajastatakse kahjumina, kui vara või selle raha genereeriva üksuse raamatupidamisväärtus ületab selle hinnangulist kaetavat väärtust. Vara väärtuse langemisest tekkinud kahjumid kajastatakse perioodi kuludes. Raha genereeriva üksuse väärtuse langemisest tekkinud kahjumit kajastatakse esmalt selleks, et vähendada üksusele omistatud firmaväärtuse raamatupidamisväärtust ning seejärel proportsionaalselt üksuse (üksuse grupi) muude varade raamatupidamisväärtust.

Allahindluse summa näidatakse kasumiaruandes müüdnud toodangu, üldhaldus- või turustuskuludena.

Kui endine olukord taastub, korrigeeritakse materiaalse või immateriaalse põhivara objekti raamatupidamisväärtust. Korrigeeritud maksumuse ülempiiriks on põhivara või immateriaalse vara jääkväärtus enne allahindlust, millest on maha arvatud see kulum, mida oleks arvestatud allahindluse ajavahemikul, kui allahindlust ei oleks toimunud. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes allahindluse kahjumi vähendamisenä.

Kajastamise lõpetamine

Materiaalse põhivara objekti jääkmaksumuse kajastamine finantsseisundi aruandes lõpetatakse, kui objekt on kasutamiskõlbmatuks muutunud; seoses objekti müügiga; kapitalirendile andmisega; inventuuri käigus tuvastatud puudujääkiga; kui vara kasutamisest ega võõrandamisest ei eeldata tulevast majandusliku kasu ja muude võimalike võõrandamistega.

Kahjum põhivara kajastamise lõpetamisel kajastatakse kasumiaruandes muudes ärikuludes.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalseks varaks klassifitseeritakse füüsilise substantsita vara, mida Kontsern kavatseb kasutada pikema perioodi jooksul, kui üks aasta.

Kolmandatelt osapooltelt soetatud immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja soetamisega otseselt seotud kulutustest.

Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Edaspidine kajastamine sõltub sellest, kas tegemist on piiratud elueaga varaga või määramata elueaga varaga.

Piiratud elueaga immateriaalne põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, miinus akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud vara väärtuse langustest tulenevad kahjumid. Selliseid varasid amortiseeritakse lineaarsel meetodil, lähtudes konkreetse vara kasulikust elueast.

Piiratud kasutuseaga immateriaalne vara hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele (kõrgemale kahest – kas õiglane väärtus miinus müügikulutused või kasutusväärtus), kui see on madalam vara raamatupidamisväärtusest. Vara väärtuse test hindamaks, kas vara kaetav väärtus on langenud alla selle raamatupidamisväärtuse, viiakse läbi siis, kui on indikatsioone, et vara väärtus võib olla langenud alla raamatupidamisväärtust.

Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas on indikatsioone, mis viitavad sellele, et varem kajastatud allahindlus ei ole enam põhjendatud. Juhul, kui esineb selliseid indikatsioone, leitakse vara kaetav väärtus ja vajadusel tühistatakse varem kajastatud allahindlus. Allahindluse tühistamine kajastatakse selle perioodi, mil tühistamine aset leidis, kulu vähendusena.

Määramata kasuliku elueaga immateriaalseid varasid (sh firmaväärtus) ei amortiseerita, kuid nende väärtuse kontrollimiseks tuleb iga aruandeperioodi lõpus viia läbi väärtuse test.

Arendusväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute konkreetse toodete ja teenuste väljatöötamiseks. Arendusväljaminekud kapitaliseeritakse juhul, kui Kontsern suudab tõendada, et immateriaalse vara kasutus- või müügikõlblikuks saamine on tehniliselt võimalik; Kontsern kavatseb immateriaalse vara valmis saada ja seda kasutada või müüa; Kontsernil on võimalik immateriaalset vara kasutada või müüa ning on võimalik hinnata immateriaalsest varast tulevikus tekkivat tulu; Kontsernil on immateriaalse vara arendamise lõpetamiseks ja kasutamiseks või müümiseks olemas piisavad tehnilised, rahalised ja muud vahendid ning arendusprojektiga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Uue majandusüksuse asutamisega seotud väljaminekuid, uue teadusliku või tehnilise informatsiooni kogumise eesmärgil läbi viidud uuringutega seotud kulutusi ning koolituskulud ei kapitaliseerita.

CO₂ lubatud heitkogused

2021. aastal algas neljas kasvuhooonegaaside lubatud heitkoguste kauplemisperiood, mis kestab aastani 2030 ning jaguneb omakorda kaheks 5-aastaseks eraldamisperioodiks. Muudatuste ja uuenduste aluseks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/29/EÜ, millega muudeti direktiivi 2003/87/EÜ, et täiustada ja laiendada ühenduse kasvuhooonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi. Direktiivi 2003/87/EÜ artikkel 10a (sooja- ja tööstusettevõtted) alusel eraldatud Eesti lubatud heitkoguse ühikute kogus käitiste lõikes aastateks 2021-2025 on kättesaadav interneti lingilt:

<https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/ohk-ja-kliima/kasvuhooonegaasid>

Euroopa Komisjoni poolt kinnitatud uue jaotuskava alusel eraldati Kontsernile tasuta CO₂ lubatud heitkoguseid 4 442 tuhat tonni, millest 2022. aastaks eraldati 1 204 tuhat tonni, (2021: 1 205 tuhat tonni).

Heitkoguste arvestus toimub brutomeetodi alusel. Sihtfinantseerimise teel saadud tasuta lubatud heitkogused võetakse finantsseisundi aruandes eraldamise hetke turuhinnas käibevarana arvele ning samas summas kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest.

Aruandeperioodi lõpu seisuga kasutamata jäänud lubatud heitkogused kajastatakse finantsseisundi aruandes soetusmaksumuses. Lubatud heitkoguste allahindluse kulu turuväärtusele kajastatakse muudes ärikuludes.

Vara kajastatakse müüdud toodangu kuluna ja sihtfinantseerimise kohustus muude ärituludena vastavalt heitkoguste kasutamisele igakuuliselt kuulõpu turuhinnas.

Lubatud heitkoguse ületamise korral kajastatakse täiendavate lubatud heitkoguste soetamise kohustus bilansikuupäeval kehtinud turuhinna alusel, antud kohustus kajastatakse eraldisena.

Tasuta saadud lubatud heitkoguste müügi puhul kajastatakse tulu tehingu müügihinnas kasumiaruande real „Muud äritulud”.

CO₂ lubatud heitkoguste ostu kajastatakse käibevarana, kasutuselevõtu korral kajastatakse kuluna ning vähendatakse heitkoguste soetamise eraldist.

Tasuta eraldatud CO₂ lubatud heitkoguste eraldamine, kuluks kandmine, allahindlused ja nende tühistamised ning vastavad muutused sihtfinantseerimise kohustuse kirjel on mitterahalised tehingud ning rahavoogude aruandes ei ole neid avalikustatud.

CO₂ kvootide ostu ja müügiga seotud rahavood kajastatakse äritegevuse rahavoogude all.

Äriühendused ja firmaväärtus

Äriühenduste kajastamisel kasutatakse üldjuhul ostumeetodit. Firmaväärtus leitakse uue majandusüksuse omandamisel ostuhinna ja ostetud netovara õiglase väärtuse vahena. Ettevõtte

netovara omandamisel tekkinud positiivset firmaväärtust kajastatakse konsolideeritud aruandes immateriaalse varana. Firmaväärtuse hindamiseks viiakse igal aruandeperioodi lõpu seisuga läbi väärtuse test ja vajadusel hinnatakse firmaväärtus alla kaetava väärtuseni juhul, kui see on väiksem raamatupidamisväärtusest. Firmaväärtuse allahindlust ei tühistata.

Juhul, kui tekib negatiivne firmaväärtus, siis hindab Kontserni juhtkond veelkord omandatud netovarade õiglasel väärtusel ning kui endiselt tekib negatiivne firmaväärtus, siis kajastatakse see kohe kogu summas kasumiaruandes tuluna (real „Muud äritulud”).

Ühise kontrolli all olevate üksustega seotud äriühendused kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil. Selliste äriühenduste puhul ei pruugi ühinemine toimuda turutingimustel, mille tulemusena võib tavalise ostumeetodi rakendamine moonutada toimunud tehingu sisu. Ühise kontrolli all olevate ettevõtete soetusmaksumus ei pruugi kajastada omandatud ettevõtte tegelikku väärtust. Selle tulemusena ei ole firmaväärtusel ega negatiivsel firmaväärtusel tavapärasest tähendust. Korrigeeritud ostumeetodi kohaselt ei hinnata omandatava äriühingu varasid, kohustusi ja tingimuslike kohustusi ümber ostuhinna jaotuse õiglasel väärtusel, kuid need kajastatakse nende raamatupidamislikus jääkmaksumuses omandava äriühingu finantsseisundi aruandes ning omandatud netovara soetusmaksumuse ja raamatupidamisliku jääkmaksumuse vahet ei kajastata positiivse ega negatiivse firmaväärtusena, vaid seda kajastatakse omandava äriühingu omakapitali vähenemise või suurenemisena.

Hüvitised töötajatele

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad palka ja sotsiaalmakse, töölepingu ajutise peatumisega seotud hüvitisi s.o. puhkusetasud või muud seesugused tasud eeldusel, et töölepingu ajutine peatumine leiab aset 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi, ning muid hüvitisi, mis tuleb välja maksta 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi. Kui aruandeperioodi jooksul on töötaja osutanud teenuseid, mille vastutasuks on põhjust eeldada hüvitise maksmist, moodustab Kontsern prognoositava hüvitise summa ulatuses kohustuse (viitvõla), millest arvatakse maha kõik juba tasutud summad.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Kontsern moodustab eraldisi nende kohustuste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaja määramisel tugineetakse juhtkonna või vastava ala ekspertide hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul, kui Kontsernil on enne aruandeperioodi lõpu seisuga tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline (üle 50 %) ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav.

Eraldise realiseerumisega kaasnevaid kulutusi hinnatakse aruandeperioodi lõpu seisuga ning eraldise suurus hinnatakse uuesti iga aruandeperioodi lõpus. Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdsväärtuses. Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustuste suhtes turul valitsev intressimäär.

Kontsern moodustab eraldised kahjumlike lepingute jaoks. Kahjumlik leping on selline leping, mille täitmisega kaasnevad kulutused ületavad lepingust saadavat majanduslikku tulu. Eraldis kajastatakse summas, mis on võrdne lepingu täitmisega kaasnevale kahjumile (s.o lepingust tulenevad tulud miinus lepingu täitmisega kaasnevad kulud).

Tingimuslikeks kohustusteks klassifitseeritakse need kohustused, mille realiseerumise tõenäosus jääb alla 50% või nende suuruse hindamine ei ole usaldusväärne. Tingimuslikud kohustused avalikustatakse konsolideeritud aastaaruande lisades.

Rendiarvestus

Lepingu sõlmimisel hindab Kontsern, kas leping on rendileping või kas leping sisaldab endas renti. Leping on rendileping (või sisaldab endas renti), kui leping annab õiguse kontrollida ja kasutada kindlaksmääratud vara teatud aja jooksul tasu eest. Hindamaks, kas leping annab õiguse kontrollida ning kasutada vara, kasutab Kontsern IFRS 16 rendi definitsiooni.

Kontsern kui rentnik

Rendikomponenti sisaldava lepingu sõlmimisel või muutmisel jaotab Kontsern lepingus sisalduva tasu igale rendikomponendile selle eraldiseisva hinna alusel.

Kontsern kajastab kasutusõiguse vara ja rendikohustust rendi alguse kuupäeval. Kasutusõiguse vara mõõdetakse algselt soetusmaksumuses, mis koosneb rendikohustuse algsammast. Rendikohustuse algsammast korrigeeritakse tehtud ettemaksete võrra, tehtud otsuste kulutuste võrra ning taastamiskulude võrra (mis tulenevad vara demonteerimisest ning taastamisest). Saadud summast on maha arvatud saadud rendisoodustused.

Kasutusõiguse vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil rendi alguskuupäevast kuni rendiperioodi lõpuni, välja arvatud juhul, kui rendilepinguga antakse alusvara omandiõigus Kontsernile rendiperioodi lõpus üle või kui kasutusõiguse vara jääkväärtus viitab sellele, et Kontsern plaanib kasutada vara väljaostuoptsiooni. Sellisel juhul amortiseeritakse kasutusõiguse vara alusvara kogu kasuliku eluea jooksul, mis määratakse samadel alustel nagu vastavate Kontserni poolt omatavate materiaalsete põhivarade puhul. Lisaks vähendatakse kasutusõiguse vara väärtuse langusest tulenevate kahjumite korral. Samuti korrigeeritakse kasutusõiguse vara ning rendikohustust teatud ümberhindamistel.

Rendikohustust mõõdetakse algselt rendimaksete nüüdsväärtuses, mida ei ole veel makstud rendisuhte alguskuupäevaks, kasutades rendi sisemist intressimäära või kui seda määra ei ole võimalik kindlaks teha, siis alternatiivset laenuintressimäära. Üldjuhul kasutab Kontsern diskontomäärana alternatiivset laenuintressimäära.

Kontsern leiab alternatiivse laenuintressimäära kasutades selleks erinevaid finantseerimisallikaid. Saadud sisendeid korrigeeritakse, võttes arvesse renditingimusi ja renditava vara tüüpi, et jõuda renditavale varale sobiva alternatiivse laenuintressimäärani.

Rendikohustuses sisalduvate rendimaksete hulka kuuluvad järgmised osad:

- fikseeritud maksed (sealhulgas sisuliselt fikseeritud rendimaksed)
- trahvid rendilepingu katkestamisel (kui katkestamine on piisavalt kindel)
- väljaostuhind (kui vara ost on piisavalt kindel)
- garanteeritud jääkväärtus (makstava summa eeldatav väärtus)
- indeksist või määrast sõltuvad rendimaksed.

Rendikohustust mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Rendikohustust arvutatakse ümber siis, kui tulevastes rendimaksetes on muutusi, mis tulenevad indeksist või määrast, kui muutub hinnang garanteeritud jääkväärtuse summa osas või kui Kontsern muudab oma hinnangut selle osas, kas soovitakse kasutada vara väljaostu, rendi pikendamise või lõpetamise võimalusi. Samuti mõõdetakse rendikohustust ümber kui muutuvad fikseeritud maksed (sealhulgas sisuliselt fikseeritud rendimaksed).

Kui rendikohustust hinnatakse ümber ülal loetletud põhjuste tõttu, tehakse kasutusõiguse vara raamatupidamislikus maksumuses vastav korrigeerimine. Rendikohustuse muudatuse mõju kajastatakse kasumiaruandes, kui kasutusõiguse vara raamatupidamislik maksumus on vähendatud nullini.

Kontsern on otsustanud mitte kajastada kasutusõiguse varasid ning rendikohustusi väheväärtuslike vara rentide ning lühiajaliste rentide puhul. Kontsern kajastab nende rentidega seotud rendimaksed kuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Kontsern kui rendileandja

Rendikomponenti sisaldava lepingu sõlmimisel või rendilepingu muutmisel jaotab Kontsern lepingus sisalduva tasu igale rendikomponendile nende eraldiseisvate hindade alusel.

Kui Kontsern tegutseb rendileandjana, määrab Kontsern rendi alguses kindlaks, kas rendileping on kapitalirent või kasutusrent.

Iga rendilepingu klassifitseerimiseks hindab Kontsern, kas rendilepinguga antakse üle praktiliselt kõik alusvara omandiga seotud riskid ja hüved. Kui antakse, siis sel juhul on tegemist kapitalirendiga. Kui ei anta, siis on tegemist kasutusrendiga. Selle hinnangu ühe osana hindab Kontsern ka teatud indikaatoreid (näiteks seda, kas rent on sõlmitud suurema osa vara majanduslikust elueast).

Kui rendileping sisaldab endas nii rendi kui ka mitte-rendi komponente, rakendab Kontsern IFRS 15 arvestuspõhimõtteid, et jaotada rendilepingu tasu komponentide vahel.

Kontsern rakendab rendileandja netoinvesteeringu suhtes standardis IFRS 9 esitatud nõudeid kajastamise lõpetamise ja väärtuse languse kohta. Kontsern analüüsib regulaarselt hinnanguliselt garanteerimata jääkväärtusi, mida kasutatakse rendileandja brutoinvesteeringu arvutamiseks.

Kontsern kajastab kasutusrendi alusel saadud rendimakseid lineaarselt tuluna rendiperioodi jooksul kasumiaruandes.

Tulude arvestus

Toimingukohustused ning müügitulu arvestuspõhimõtted

Müügitulu mõeldakse kliendiga sõlmitud lepingus sätestatud tasu alusel. Kontsern kajastab tulu, kui ta täidab toimingukohustuse, andes kauba või teenuse üle kliendile.

All tabelis on esitatud informatsioon kliendilepingutest tulenevate toimingukohustuste täitmise ja ajastuse ning sellest tulenevalt müügitulu kajastamise arvestuspõhimõtete kohta.

Müügitulu liik	Toimingukohustuse täitmine ja ajastus	Müügitulu arvestuspõhimõtted
Enda toodetud põlevkiviõli müük	Kontsern toodab põlevkiviõlist kaubaõlisisid, koksitoodangut ning fenoolitoodet. Kliendid omandavad kontrolli põlevkiviõli toodangu üle, kui kaup on üle antud kliendile. Sel hetkel arved genereeritakse ning tulu kajastatakse. Müüdud toodangule ei pakuta allahindlusi. Müüdud tooteid kliendid ei saa tagastada. Välja arvatud olukordades, kus Kontsern on müünud kokkulepitud parameetritest erinevat kaupa.	Tulu põlevkiviõli toodangu müügist kajastatakse hetkel, mil kaup on üle antud kliendile, see tähendab hetkel, mil müügitehing kliendiga on viidud lõpule.
Ostetud kaubaõlide müük	Kliendid omandavad kontrolli kaubaõlide üle hetkel, kui kaup on üle antud kliendile. Sel hetkel arved genereeritakse ning tulu kajastatakse. Kaubaõlidele ei pakuta allahindlusi ega tagastusvõimalusi.	Tulu kaubaõlide müügist kajastatakse hetkel, mil kaup on üle antud kliendile, see tähendab hetkel, mil müügitehing kliendiga on viidud lõpule.
Elektrienergia müük	Kontsern müüb klientidele energiakaupu (elektri-, aktiiv-, ja reaktiivenergia). Kliendid omandavad kontrolli energiakaupade üle, kui kaup on üle antud kliendile. Arveldamine klientidega toimub igakuiselt. Energiakaupadele ei pakuta allahindlusi ega tagastusvõimalusi.	Tulu energia müügist kajastatakse hetkel, mil kaup on üle antud kliendile, see tähendab hetkel, mil müügitehing kliendiga on viidud lõpule.
Kaugkütte ja auru müük	Kontsern müüb klientidele soojusenergiat. Soojusenergia kandjaks on aur. Kliendid omandavad kontrolli soojusenergia üle hetkel, kui kaup on üle antud kliendile. Arveldamine klientidega toimub igakuiselt. Soojusenergia müügile ei pakuta allahindlusi ega tagastusvõimalusi.	Tulu auru müügist kajastatakse hetkel, mil kaup on üle antud kliendile, see tähendab hetkel, mil müügitehing kliendiga on viidud lõpule.
Logistika-teenused	Kontsern osutab kahte erinevat sorti logistikateenuseid (raudtee- ja autotransport). Osutatavad logistikateenused on olemuselt lühiajalised ning teenuseid osutatakse üldjuhul samas kalendrikuus. Teenuste eest saadav tasu sõltub otseselt osutatud teenuste mahust. Arveldamine klientidega toimub igakuiselt.	Tulu kajastatakse teenuse osutamise aja jooksul. Kuna Kontsernil on õigus saada kliendilt tasu summas, mis vastab otseselt Kontserni seni tehtud toimingute väärtusele kliendi jaoks ühes kalendrikuus, kajastab Kontsern praktilise abinõuna müügitulu summas, mille kohta Kontsernil on õigus esitada arve.
Maagaasi ülekande ja jaotus	Kliendid omandavad kontrolli maagaasi üle hetkel, kui kaup on üle antud kliendile. Arveldamine klientidega toimub igakuiselt. Klientidel ei ole võimalik saada soetatud kaubalt allahindlusi ega saadud kaupa tagastada.	Tulu maagaasi ülekandest ja jaotuse müügist kajastatakse hetkel, mil kaup on üle antud kliendile, see tähendab hetkel, mil müügitehing kliendiga on viidud lõpule.

Kontserni tulu maksustamine

Edasilükkunud tulumaksu kajastatakse ajutiste erinevuste suhtes, mis tekivad Kontserni varade ja kohustuste raamatupidamislike väärtuste ja maksubaaside vahel (maksubaas on vara või kohustuse maksustamisel aluseks võetav summa).

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Ettevõtte tulumaksu maksmise kohustus tekib kasumi jaotamisel ning see kajastatakse kuluna (perioodi kasumis või kahjumis) dividendide väljakuulutamisel. Maksustamissüsteemi olemusest tulenevalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel edasilükkunud tulumaksuvarasid ega -kohustusi, välja arvatud võimalik edasilükkunud tulumaksukohustus ettevõtte investeringutelt tütar-, sidus-, ja ühisettevõtetesse ning filiaalidesse.

Kontserni edasilükkunud tulumaksukohustus tekib nendes riikides asuvate äriühingute puhul, kus aruandeaasta kasumit maksustatakse. Samuti tekib Kontserni edasilükkunud tulumaksukohustus investeringutelt Eesti tütar-, sidus- ja ühisettevõtetesse ning filiaalidesse, välja arvatud juhul, kui Kontsern suudab kontrollida maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist ja nende tühistumine ettenähtavas tulevikus ei ole tõenäoline. Maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise näideteks on dividendide maksmine, investeringu müük või likvideerimine jt tehingud.

Kuna Kontsern kontrollib tütarettevõtete dividendipoliitikat, on tal võimalik kontrollida ka kõnealuse investeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Kui emaettevõtte on otsustanud tütarettevõtte kasumit ettenähtavas tulevikus mitte jaotada, ei kajasta ta edasilükkunud tulumaksukohustust. Kui emaettevõtte hindab, et dividend makstakse välja ettenähtavas tulevikus, mõõdetakse edasilükkunud tulumaksukohustust planeeritava dividendi väljamakse ulatuses eeldusel, et dividendi väljamaksmiseks on aruandekuupäeva seisuga piisavalt vahendeid ja omakapitali, mille arvelt ettenähtavas tulevikus kasumit jaotada.

Edasilükkunud tulumaksukohustuse mõõtmisel kasutab Kontsern maksumäärasid, mida aruandekuupäeval kehtivate maksumäärade alusel eeldatavasti kohaldatakse maksustatavatele ajutistele erinevustele perioodil, mil need eeldatavalt tühistuvad.

Ettevõtte tulumaksu kehtiv maksumäär Eestis on 20% (tasumisele kuuluv maksusumma moodustab 20/80 netoväljamaksest). Alates 2019. aastast rakendub regulaarselt makstavale dividendile madalam maksumäär 14% (14/86 netoväljamaksest). Madalamat maksumäära saab igal kalendriaastal rakendada dividendide ja muude kasumieraldiste väljamaksetele ulatuses, mis ei ületa viimase kolme kalendriaasta keskmist väljamakstud maksustatud dividendide ja muude kasumieraldiste summat ning maksustatud omakapitali väljamakseid.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on toodud lisas 29.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutapõhised tehingud arvestatakse eurodes tehingupäeval kehtiva Euroopa Keskpanga valuutakursiga. Finantsseisundi aruandes hinnatakse välisvaluutapõhised monetaarsed varad ja kohustused ümber eurodesse aruandeperioodi lõpu seisuga kehtiva valuutakursiga. Välisvaluutas fikseeritud mittemonetaarsed varad ja kohustused, mis on kajastatud soetusmaksumuses, on teisendatud eurodesse vastavalt tehingupäeval kehtinud valuutakurssidele.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, kusjuures ärituludes ja -kuludes kajastatakse kasumit ja kahjumit, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega; muud välisvaluutatehingust saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud finantstuludes ja -kuludes.

Sihtfinantseerimine

Kontsern on lähtunud tegevuskulude ja vara sihtfinantseerimise kajastamisel brutomeetodist. Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Saadud summasid kajastatakse tuluna kui Kontsern aktsepteerib finantseerimisega kaasnevat tingimusi ja kavatseb neid täita ning finantseerimise summa on usaldusväärselt määratav ja selle laekumine on tõenäoline. Saadud toetus kajastatakse kasumiaruandes tuluna.

Vara sihtfinantseerimisel võetakse toetusega soetatud vara finantsseisundi aruandes arvele tema soetusmaksumuses sarnaselt muule materiaalsele põhivarale. Vara soetamiseks toetusena saadud summa kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena, mis kajastatakse tuludes soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Mitterahalise toetusena saadud vara võetakse finantsseisundi aruandes arvele tema õiglasest väärtusest. Tekkiv kohustus kantakse tuludesse vara järelejäänud kasuliku eluea jooksul.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil – äritegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud puhaskasumit elimineerides finantseerimise ja investeerimisega seotud kasumid/kahjumid, mitterahaliste äritegevusega seotud tehingute mõju ja äritegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustuse saldode muutused.

Investeeringu- ja finantseerimistegevuse rahavoogude kajastamisel lähtutakse tegelikult makstud ja saadud summadest. Mitterahalised tehingud elimineeritakse.

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes lühiajalisi (kuni 3-kuulise tähtajaga soetatud) kõrge likviidsusega investeeringud, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh kassas ja panga arvelduskontodel olev raha, kuni 3-kuulised tähtajalised deposiidid ning rahaturufondi osakud.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja emaettevõtte põhikirjale teeb emaettevõtte igal aastal puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendina välja maksta, kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumeid ei ole võimalik katta vabast kapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks.

Aruandeperioodi lõpu järgsed sündmused

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid aruandeperioodi lõpu seisuga ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Aruandeperioodi lõpu seisuga sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud konsolideeritud aastaaruande lisades.

Raamatupidamishinnangud ja otsused

IFRS EL nõuetele vastavate finantsaruannete koostamisel tuleb kasutada juhtkonnapoolseid raamatupidamislikke hinnanguid. Samuti tuleb juhtkonnal teha arvestuspõhimõtete valiku ja rakendamise seotud otsuseid.

Juhtkonnapoolseid otsuseid ja hinnanguid on järjepidevalt üle vaadatud ning need põhinevad ajaloolisel kogemusel ning muudel asjaoludel, mille hulka kuuluvad ka sellised prognoosid tulevaste perioodide sündmuste suhtes, mida peetakse olemasolevate tingimuste juures mõistlikeks. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodi kasumiaruandes.

Olulised juhtkonna otsused seoses arvestuspõhimõtete valiku ja rakendamisega, mis avaldavad suurimat mõju konsolideeritud raamatupidamise aruandele:

Varude neto realiseerimisväärtuse hindamine (lisa 6)

Kontserni arvestuspõhimõtete kohaselt kajastatakse varud soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Sellest lähtuvalt tuleb juhtkonnal hinnata varude väärtust, kui esineb indikatsioone, et varude väärtus võib olla langenud alla nende soetusmaksumuse. Sellisel juhul hinnatakse varud alla nende neto realiseerimisväärtuseni, s.o hinnangulise müügihinnani, millest on lahutatud müügiivalmidusse viimiseks tehtavad kulutused.

2022. aastal viidi Kontsernis läbi varude allahindlus, mille tulemusena valmistoodang hinnati alla summas 3 134 tuhat eurot.

Materiaalse ja immateriaalse põhivara kasuliku eluea hindamine (lisa 7, 8)

Valdkond, mis on seotud olulisemate või keerukamate juhtkonnapiirkondade otsuste ja hinnangutega ning mis omab olulist mõju finantsaruannetele, on materiaalse ja immateriaalse põhivara eluea hindamine. Juhtkond on hinnanud ehitiste, seadmete, lõpetamata ehituse ning kaevanduslitsentsiga seoses tehtud investeeringute kasulikkuse eluiga arvestades müügi mahte ja tingimusi, ajaloolisi kogemusi antud valdkonnas ning tulevikuperspektiive.

Senine kogemus on näidanud, et varade tegelik kasutusaeg on mõnikord osutunud mõnevõrra pikemaks kui varade hinnanguline eluiga. Aruandeperioodi lõpu materiaalse ja immateriaalse põhivara jääkmaksumused ning kulumid on toodud lisas 6 ja 7. Kui kulumimäärad muutuksid 10%, siis muutuks aastane amortisatsioonikulu ca 39 tuhat eurot.

Materiaalse põhivara õiglase väärtuse mõõtmise ja ümberhindluse (lisa 7)

Kontsern jaotab oma ettevõtete põhivarad õiglase väärtuse mõõtmise jaoks kahte erineva tegevusala vahel:

- põlevkivi töötlemine (VKG Oil, VKG Kaevandused, VKG Energia);
- muud tegevusalad (VKG Logistika, Viru RMT, Viru Keemia Grupp AS, VKG Solar, VKG Invest)

Kaevanduse sulgemise eraldisega seotud hinnangute ebakindlus (lisa 12)

Kaevanduse sulgemise eraldis on moodustatud Ojamaa Kaevanduse sulgemiseks aastal 2038 summas 3 200 tuhat eurot diskontomääraga 2% aastas. Eraldise moodustamisel hinnati kaevanduse sulgemiseks vajalikke tegevusi ja nende maksumust eraldise moodustamise hetkel.

Seisuga 31.12.2022 on kaevanduse sulgemise eraldis finantsseisundi aruandes kajastatud summas 4 818 tuhat eurot ning juhtkonna hinnangul kasutatakse eraldist kaevanduse sulgemiseks aastatel 2027-2029.

Eraldise edaspidine ümberhindlus võib olla tingitud järgnevast:

- Kaevanduse sulgemise eraldis võib muutuda seoses seadusandluse muutumisest tulenevate täiendavate ja ka varasemalt mitte arvestatud töödega, mis on vajalikud kaevanduse sulgemise hetkeks.
- Kaevanduse sulgemiseks vajalike nii materiaalsete kui ka tööjõuressursside maksumuse märkimisväärselt muutumisest.

Läbinduskulude kapitaliseerimine

Kontsern kajastab osa põlevkivikaevanduse läbindustööde käigus tekkivad kulud materiaalse põhivarana. Vaata täpsemat arvestuspõhimõtte kirjeldust lisas 1 „Kaevanduse läbindustööde käigus tekkivate kulude kajastamine“.

Lisa 2. Raha ja raha ekvivalendid

(tuhandetes eurodes)	31.12.2022	5.12.2022
Pangakontod	17 120	93 053
Hoiused	48 626	0
Kokku	65 746	93 053

Lisa 3. Finantsinvesteeringud**Nõuded:**

(tuhandetes eurodes)	31.12.2022	5.12.2022
Finantsvarad	125 414	0
<i>Sh. lühiajalised finantsvarad¹</i>	<i>125 414</i>	<i>0</i>
Kokku finantsvarad	125 414	0

¹Noteeritud intressimaksvad instrumendid intressimääraga 1,06-4,65% ning tähtajaga kuni üks (1) aasta.

Lisa 4. Nõuded

(tuhandetes eurodes)	31.12.2022	5.12.2022
Ostjatelt laekumata arved	49 305	47 114
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-14	-24
Kokku nõuded ostjate vastu	49 291	47 090

Maksude ettemaksed ja tagasinõuded (lisa 24)	971	320
Muud nõuded	2 796	1 080
Kokku muud nõuded	3 767	1 400

Ettemaksed	573	299
Kokku ettemaksed	573	299

Kokku nõuded	53 631	48 789
---------------------	---------------	---------------

Ostjatelt laekumata arved on hinnatud lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete osas ostjate vastu toimusid järgmised muutused (aasta kohta):

(tuhandetes eurodes)	2022	5.12.2022
Algsaldo 5.12.2022	-24	0
Laekunud ebatõenäolised nõuded	-1	0
Lootusetuks tunnistatud ebatõenäolised nõuded	-10	0
Lõppsaldo	-15	-24

Nõuete väärtuse hindamisel on rakendatud IFRS 9 nõudeid ja hinnatud nõuete krediitkahjumeid vastavalt standardile. Põhjalikum info nõuete väärtuse hindamise kohta on avalikustatud lisa 28.

Lisa 5. Heitkogused

(tuhandetes eurodes)	CO ₂ lubatud heitkoguste ühikud
Jagunemine 5.12.2022	102 887
<i>Sh tasuta eraldatud</i>	<i>102 887</i>
Tasuta CO ₂ heitkoguse ühikute eraldamine (lisa 11)	3 262
Kajastatud kuludes (lisa 17)	-51 471
Seisuga 31.12.2022	54 679

Lisa 6. Varud

(tuhandetes eurodes)	31.12.2022	5.12.2022
Valmistoodang	7 325	19 513
Tooraine ja materjal	14 021	12 664
Lõpetamata toodang	16 719	5 907
Ostetud kaubad müügiks	0	80
Kokku	38 065	38 164

Aruandeperioodil hinnati alla valmistoodang summas 3 134 tuhat eurot.

Lisa 7. Materiaalne põhivara

(tuhandetes eurodes)	Maa	Hooned ja rajatised	Masinaid ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitised ja ettemaksed ¹	Kokku
Jagunemine 5.12.2022	2 059	143 718	317 451	1 069	17 783	482 080
Soetused ja parendused ¹	425	311	1 330	15	16 793	18 874
Ümberklassifitseerimine	0	1 935	823	0	-2 758	0
Müük ja mahakandmised	1	-515	-231	-12	-24 346	-25 103
Aruandeaasta amortisatsioon ²	-141	-18 467	-46 726	-124	0	-65 458
Jääkväärtus 31.12.2022	2 344	126 982	272 647	948	7 472	410 393

Seisuga 31.12.2022

Soetusmaksumus	2 667	171 842	391 378	2 403	7 472	575 762
Akumuleeritud amortisatsioon	-323	-44 860	-118 731	-1 455	0	-165 369

Jagunemise algsaldo sisaldab kasutusõiguse varad summas 348 461 tuhat eurot, mis tulevad varasemalt sõlmitud rendilepingutest.

¹Lõpetamata ehitus

Aruandeaasta lõpuks lõpetamata ehituse maksumuseks on 7 472 tuhat eurot.

Seisuga 31.12.22 olid Kontsernil siduvad lepingulised kohustused põhivarade soetamiseks järgnevatel perioodidel summas 5 755 tuhat eurot.

Kõik laenukasutuse kulutused, mis on otseselt seostatavad põhivara tingimustele vastava vara soetamise, ehitamise või tootmisega kapitaliseeritakse lõpetamata ehituse soetusmaksumusse. Nii aruandeperioodil kui ka eelmisel aastal laenuintresse ei kapitaliseeritud.

Aruandeperioodil muud kapitaliseeritud kulud moodustasid: tööjõukulud 887 tuhat eurot, kapitaliseeritud kulum 152 tuhat eurot.

Mitterahalised tehingud

Kontserni aruandeperioodil lisandunud põhivara ning rahavoogude aruandest kajastatud materiaalse põhivara soetamisel tasutud summade erinevus 1 494 tuhat eurot tuleneb mitterahalistest tehingutest. Mitterahaliste tehingutega seoses (sh soetatud kapitalirendi tingimustel ning ümberklassifitseerimised erinevate varade gruppide vahel) korrigeeriti rahavoogude aruandes äritegevusega seotud kohustuste muutuseid. Tarnijatele aruandeperioodi lõpuks tasumata materiaalse põhivara arvete osas korrigeeriti rahavoogude aruandes äritegevusega seotud kohustuste muutust. Võlad tarnijatele põhivara eest seisuga 31.12.2022 moodustavad 1 658 tuhat eurot.

Muu informatsioon

²Lisades 17-19 on toodud kulumi jaotus erinevate kulugruppide vahel. Antud lisades toodud kulumi koondsumma erineb lisas 7 esitatud perioodi jooksul arvestatud kulumist 694 tuhande euro võrra. Erinevus on tingitud kulumi kapitaliseerimisega põhivara soetusmaksumusse ja varude soetusmaksumusse ning immateriaalse põhivara kulumist.

Amortiseerunud põhivara

Täielikult amortiseerunud, kuid veel kasutuses oleva põhivara soetusmaksumus seisuga 31.12.2022 on 11 314 tuhat eurot.

Õiglases väärtuses tasemel 3 kajastatud materiaalse põhivara väärtuse muutused:

(tuhandetes eurodes)

Tegevusala	Põlevkivi töötlemine				Muu tegevus				Kokku
Põhivarade klass	Hooned	Rajatised	Transpordivahendid	Muud masinad ja seadmed	Hooned	Rajatised	Transpordivahendid	Muud masinad ja seadmed	
Põhivarade grupp	Hooned ja rajatised		Masinad ja seadmed		Hooned ja rajatised		Masinad ja seadmed		Kokku
Õiglane väärtus 5.12.2022	3 643	30 966	369	14 383	824	429	1 099	1 490	53 203
<u>Kasumid ja kahjumid aruandeperioodi jooksul</u>									
Amortisatsioon (kasumiaruandes)	-281	-2 536	-84	-2 316	-29	-14	-185	-96	-5 541
<u>Soetused, müügid ja muud liikumised</u>									
Soetused ja parendused	0	40	88	726	26	28	177	76	1 161
Ümberklassifitseerimised	0	1 935	9	769	0	0	-2	0	2 711
Müük ja mahakandmised	0	0	0	1	0	-364	0	-77	-440
Õiglane väärtus 31.12.2022	3 362	30 405	382	13 563	821	79	1 089	1 393	51 094

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identitseerimiseks

19. 06. 2023

Signature / allkiri
KPMG, Tallinn

Põhivarade õiglase väärtuse hindamine

Kontserni juhtkond hindas majandusaasta lõpu seisuga kõigi olulisemate äritegevuse valdkondadega seotud ettevõtete materiaalse põhivara õiglast väärtust ja jõudis järeldusele, et enamus ettevõtetes põhivarade raamatupidamislik väärtus ei erine oluliselt nende õiglasest väärtusest, mistõttu varade ümberhindlust 2022. aastal ei ole vaja läbi viia.

Põhivarade õiglase väärtuse hindamisel on kasutatud Kontserni juhtkonna poolt koostatud tegelikke eelarveid ning on eeldatud, et Kontserni ettevõtete vahelised tehingud toimuksid sõltumatute osapooltega samadel tingimustel. Põlevkivi töötlemisega tegelevate ettevõtete põhivarade õiglane väärtus on suuresti sõltuv eeldatavast maailmaturu vedelkütuse tulevikuhinna kurvist. Vedelkütuste müügihindade prognoosi aluseks on usaldusväärsete sõltumatute allikate prognoosid ja Kontserni juhtkonna hinnang erinevate prognooside tõenäosusele.

Kui Kontsern kasutaks põhivara kajastamisel soetusmaksumuse meetodit oleks põhivara jääkmaksumus järgmine:

(tuhandetes eurodes)	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitised ja ettemaksed	Kokku
Seisuga 31.12.2022	2 344	126 392	272 591	948	7 472	409 747

Alltoodud tabelites on toodud materiaalse põhivara õiglase väärtuse hindamistehnikad ja seosed oluliste mittejälgitavate sisendite ja õiglase väärtuse mõõtmise vahel:

Kontserni põlevkivi töötlemisega tegelevate ettevõtete VKG Oil, VKG Kaevandused ja VKG Energia põhivarade õiglase väärtuse hindamine 31.12.2022 seisuga¹

Hindamistehnika	Olulised mittejälgitavad sisendid	Oluliste mittejälgitavate sisendite muutuste mõjud õiglasele väärtusele
Diskonteeritud rahavoogude meetod: hindamismudel arvestab varade poolt toodetavate tuleviku rahavoogude nüüdisväärtust võttes arvesse vedelkütuste maailmaturu müügihindade võimalikke arenguid, nende arengute hinnangulist tõenäosust, optimaalseid tootmisrežiime vastavate vedelkütuste müügihindade juures ja muid mõjureid. Oodatavad puhasrahavood diskonteeritakse riskiga kaalutud eeldatavate tulumääradega, mis võtavad arvesse riskivaba tulumäära, Eesti riigi riski, sektori ja ettevõtte riskisust, võla- ja omakapitali eeldatavat suhet antud sektoris.	1) VKG Kaevanduste tuleviku rahavood baseeruvad 2023. aasta eelarvel ja 31.12.2022 seisuga olemasoleval teadmisel kehtivate lepingute tulevikuhindadest. 2) VKG õli- ja energiatootmisega seotud tuleviku rahavoogude arvutamisel toetuti samuti 2023. aasta eelarvele, kuid eelarvelise õlihinna asemel kasutati nelja erinevat õlituru tulevikuhindade stsenaariumit, milledele anti juhatuse poolt erinevad kaalud sõltuvalt nende tõenäosuse hinnangutest. 3) Kasutatavad diskontomäärad VKG Kaevandustes 9,7%.	VKG Kaevandustes kaasnevad kaevandamisega märkimisväärsed püsikulud, mistõttu tootmismahtude vähendamine omab VKG Kaevanduste põhivarade õiglasele väärtusele olulist mõju. Samuti on VKG Kaevanduste põhivarade õiglane väärtus tundlik diskontomääradele. Diskontomäärade tõus ja toodangu mahu langus mõjutaksid õiglast väärtust negatiivselt ja tähendaks seetõttu täiendavat varade allahindlust.

¹Juhul kui järgmisel majandusaastal leiavad aset sündmused, mis oluliselt erinevad õiglase väärtuse määramisel kasutatud eeldustest, võib tekkida vajadus muuta testis kasutatud eeldusi ning testi tulemusel korrigeerida varade õiglast väärtust.

Kontserni muude äritegevustega tegelevate ettevõtete hoonete, rajatiste, transpordivahendite (va raudteevagunid) ning muude masinate ja seadmete õiglase väärtuse hindamine (välja arvatud elektrienergia jaotusteenuse osutamisega seotud põhivarad) 31.12.2022 seisuga:

Hindamistehnika	Olulised mittejälgivad sisendid	Oluliste mittejälgitavate sisendite muutuste mõjud õiglasele väärtusele
Jääkasendumaksumuse meetod: See hindamistehnika lähtub eeldusest, et turuosaliseks oleva põhivara müüja seisukohast põhineb põhivara eest saadav hind kulul, mis turuosaliseks oleval ostjal tekib, kui ta omandab või ehitab sarnase kasutusega asenduspõhivara, ning mida on vananemist arvesse võttes korrigeeritud. Vananemine hõlmab seisukorra füüsilist halvenemist, funktsionaalset (tehnilist) vananemist ja majanduslikku (välist) vananemist.	Kuna tegemist on eriotstarbeliste põhivaradega, siis ei kasutatud ühtlustatud sisendeid kõikide põhivaragruppide õiglase väärtuse hindamisel. Samasuguste omadustega uue vara soetusmaksumus hindamiskuupäeval. Soetusmaksumus on igale üksikule põhivaraobjektile spetsiifiline. Korrigeerimine tulenevalt vara tegelikust vananemisest, mis on igale üksikule põhivaraobjektile spetsiifiline. Arvesse on siinjuures võetud iga põhivara kasutusel olnud aega ja järelejäanud kasulikkude eluiga.	Põhivara õiglane väärtus suureneks (väheneks) kui: - uue ja sarnase vara soetusmaksumus suureneks (väheneks); - vara vananemisega seotud korrigeerimine väheneks (suureneks).

Kontserni muu äritegevusega tegelevate ettevõtete transpordivahendite õiglase väärtuse hindamine 31.12.2022 seisuga

Hindamistehnika	Olulised mittejälgitavad sisendid	Oluliste mittejälgitavate sisendite muutuste mõjud õiglasele väärtusele
Turumeetod: Turumeetodi puhul kasutatakse hindu ja muud asjakohast teavet, mis saadakse identsete või sarnaste varadega tehtud turutehingutest või avalikult müügis olevate identsete või sarnaste varade kohta.	Sarnaste või identsete varade pakkumishinnad, mille puhul on lisaks eeldatud, et need erinevad reaalse tehingute hindadest järelturu 25-35% võrra.	Põhivara õiglane väärtus suureneks (väheneks) kui sarnaste või identsete varade pakkumishindu oleks järelturu hinna leidmiseks vähendatud väiksema (suurema) protsendi võrra.

Lisa 8. Immateriaalne põhivara

(tuhandetes eurodes)	Kaevandamise litsents ¹	Muu ²	Kokku
Jagunemine 5.12.2022	14 135	2 046	16 181
Soetused ja laekumised	66	110	176
Amortisatsioon	-668	-166	-834
Jääkväärtus 31.12.2022	13 533	1 990	15 523

Seisuga 31.12.2022

Soetusmaksumus	23 449	3 045	26 494
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langus	-9 314	-999	-10 313

Seisuga 5.12.2022

Soetusmaksumus	23 516	3 155	26 671
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langus	-9 983	-1 165	-11 148

¹Kontsern omandas kaavelubade vahetuslepinguga Sompa kaevanduses põlevkivi kaevandamise litsentsi (luba reg. nr. KMIN-066, kehtiv kuni 31.12.2024).

Kaevandamislitsents lubab selle kehtivuse ajal teatud koguse põlevkivi välja kaevata. Litsentsi amortiseerimist alustati lineaarsel meetodil 2012. aasta juulist ja amortisatsioon lõpeb aastal 2028.

Kontsern tegi investeeringu, mille eesmärgiks on omandada võimalusi põlevkivi kaevandamiseks põlevkivikaevanduse mäeeraldistel ja uuringuväljal. Lepingu eseme koosseisu kuuluvad maavara kavandamise loa taotlused erinevatel põlevkivikaevanduse mäeeraldistel ja geoloogilise uuringu loa taotlus ning taotluste menetlemisega seotud dokumentatsioon.

Iga aruandeperioodi lõpus vaatab juhtkond amortisatsioonimäära üle ning juhul, kui põlevkivi kaevandamine toimub oodatust kiiremini, siis suurendatakse amortisatsioonimäära vastavalt tegelikult väljakaevandatud mahtudele.

²Soetusmaksumus sisaldab kapitaliseeritud tööjõukulusid summas 26 tuhat eurot.

Lisa 9. Võlakohustused

(tuhandetes eurodes)	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kohustus kokku	Efektiivne intressimäär	Lepingute lõpptähtaeg
Pikaajalised laenud	0	31 100	31 100	3,5%	2032
Rendikohustused	118 431	237 743	356 174	1,5 % -3,5%	2023-2028
Võlakohustused kokku seisuga 31.12.2022	118 431	268 843	387 274		
<i>sh maksetähtajaga:</i>					
alla 1 aasta	118 431	0	118 431		
2-5 aastat	0	268 843	268 843		

(tuhandetes eurodes)	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kohustus kokku	Efektiivne intressimäär	Lepingute lõpptähtaeg
Rendikohustused	57 898	356 070	413 968	1,5 % -3,5%	2023-2028
Võlakohustused kokku seisuga 5.12.2022	57 898	356 070	413 968		
<i>sh maksetähtajaga:</i>					
<i>alla 1 aasta</i>	57 898	0	57 898		
<i>2-5 aastat</i>	0	356 070	356 070		

Lisa 10. Viitvõlad

(tuhandetes eurodes)	31.12.2022	5.12.2022
Võlad töövõtjatele	7 406	6 831
Intressivõlad	328	0
Nõudmiseni hoiused	36 038	0
Muud viitvõlad	3	101
Kokku	43 775	6 932

Lisa 11. Sihtfinantseerimine

(tuhandetes eurodes)	Eraldatud CO ₂ heitkogused	Põhivarade sihtfinantseerimine	Kokku
Jagunemine 5.12.2022	102 887	45	102 932
<i>Sh lühiajaline</i>	102 887	9	102 896
<i>Sh pikaajaline</i>	0	36	36
CO ₂ lubatud heitkoguste ühikute tasuta eraldamine	3 262	0	3 262
Kajastatud tuludes (lisa 5, 17)	-51 471	0	-51 471
Sihtfinantseerimise teel soetatud põhivarade amortisatsioon (lisa 20)	0	-9	-9
Saldo seisuga 31.12.2022	54 678	36	54 714
<i>Sh lühiajaline</i>	54 679	18	54 697
<i>Sh pikaajaline</i>	0	18	18

¹Riikliku jaotuskava alusel Kontsernile tasuta eraldatud CO₂ lubatud heitkoguse ühikute arvele võtmisel tekkinud sihtfinantseerimise kohustuse jääk seisuga 31.12.2022 on 26 828 tuhat eurot.

Sihtfinantseerimise kohustus amortiseeritakse vastavalt tasuta eraldatud CO₂ lubatud heitkoguste kasutusele. Immateriaalse põhivarana kajastatud tasuta eraldatud CO₂ lubatud heitkoguste amortiseerimine on kajastatud müüdud toodete kuludes ning tulu sihtfinantseerimisest on kajastatud muudes ärituludes võrdsetes summates, mistõttu ei mõjuta tasuta eraldatud CO₂ lubatud heitkoguste kasutamine aruandeperioodi kasumit.

²Keskkonnaministeeriumiga sõlmitud saastetasude asendamise lepingu alusel asendatakse saastetasu maksmise kohustus keskkonnameetmete rahastamise kohustusega (väävlitustamisseadme ehitus Põhja SEJ-s), mille tulemusel peab vähenema kateldest 5 ja 6 eralduv vääveldioksiidi heitkogus 15% võrra aastas. Vara soetamiseks toetusena saadud summa kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena ja kajastatakse tuludes soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Lisa 12. Eraldised

(tuhandetes eurodes)	Kaevanduse sulgemise eraldis ¹	Puuduvate CO ₂ kvootide eraldis	Muud	Kokku
Jagunemine 5.12.2022	4 884	16 929	34	21 847
<i>Sh lühiajaline osa</i>	<i>0</i>	<i>16 929</i>	<i>34</i>	<i>16 963</i>
<i>Sh pikaajaline osa</i>	<i>4 884</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4 884</i>
Moodustamine	0	9 899	12	9 910
Kasutamine	0	0	-21	-21
Diskonteerimine	49	0	0	49
31.12.2022 seisuga	4 933	26 828	24	31 785
<i>Sh lühiajaline osa</i>	<i>0</i>	<i>26 828</i>	<i>24</i>	<i>26 852</i>
<i>Sh pikaajaline osa</i>	<i>4 933</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4 933</i>

¹ Kaevanduse sulgemise eraldis on moodustatud Ojamaa Kaevanduse sulgemiseks aastatel 2027-2029. Diskontomäär on 2% aastas.

Lisa 13. Ettemakstud tulevaste perioodide tulud

(tuhandetes eurodes)	31.12.2022	5.12.2022
Ettemakstud tulevaste perioodide tulud:		
Lühiajaline osa	7	0
Pikaajaline osa	62	68
Kohustus kokku:	69	68

Elektriliinide ja kaugküttevõrgu liitumistasud kajastatakse tuluna perioodi jooksul, mil energiateenust ühenduskoha kaudu eeldatavalt osutatakse. 2022. aastal tuluna kajastati 2 tuhat eurot.

Lisa 14. Aktsiakapital

(tuhandetes eurodes)	31.12.2022
Aktsiakapital	6 209

Nimiväärtuseta aktsiate arv aruandeperioodi lõpu seisuga on 9 715 000 tk. Ühe aktsia arvestuslik ümardatud nimiväärtus on 0,64 eurot.

Viru Keemia Grupp AS aktsiad ei ole noteeritud väärtpaberibörsidel.

Kontserni jaotamata kasumi ning potentsiaalse tulumaksukohustuse kohta on lisainformatsioon lisas 29.

Viru Keemia Grupp AS aktsionärid aruandeperioodi lõpu seisuga on:

Aktsionäri nimi	Osalus
Tristen Trade OÜ	38,91%
Alvekor OÜ	25,49%
Revellis Invest OÜ	19,53%
Sergos Invest OÜ	16,07%
Kokku	100%

Lisa 15. Reservid

(tuhandetes eurodes)	31.12.2022	5.12.2022
Põhivara ümberhindluse reserv ¹	646	678
Kohustuslik reservkapital ²	621	0
Kokku:	1 267	678

¹Enamiku materiaalse põhivara kajastamisel rakendatakse ümberhindluse meetodit, mille kohaselt kajastatakse materiaalne põhivara pärast esmast arvelevõtmist ümberhinnatud väärtuses.

Põhivarade ümberhindlusest kajastatakse muutused läbi muu koondkasumi ja –kahjumi põhivara ümberhindlusreservi. Põhivara ümberhindluse reservi vähendatakse ümberhinnatud materiaalse põhivara amortiseerimisel, allahindluse ja müügil. Arvestuspõhimõte on täpsemalt kirjeldatud lisa 1.

2022. aastal amortiseeriti ümberhindluse reservi 32 tuhat eurot

Põhivara ümberhindluse reservi ei tohi dividendina välja maksta.

Põhivara ümberhindluse reserv 5.12.2022*	678
Reservi amortisatsioon	-32
Põhivara ümberhindluse reserv 31.12.2022*	646

²Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja emaettevõtte põhikirjale teeb emaettevõtte igal aastal puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendina välja maksta kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumeid ei ole võimalik katta vabast kapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks.

Lisa 16. Müügitulu

(tuhandetes eurodes)

Piirkond	2022
Euroopa Liit, välja arvatud Eesti	5 218
Eesti	118 655
Muud riigid	60 874
Kokku müügitulu	184 747

Müügitulu kajastamise ajastus**Klientidele kindlal ajahetkel üle antud kaubad**

Enda toodetud põlevkiviõli müük	150 837
Elektrienergia müük	21 001
Kaugkütte ja auru müük	6 351
Muu toodangu ja materjali müük	2 373
Kindlal ajahetkel kajastatud müügitulu kokku	180 561

Klientidele aja jooksul üle antud kaubad ja teenused

Logistikateenused	337
Elektri- ja sidevõrkude ehitus	1 290
Elektri- ja kaugküttevõrgu liitumisteenus	2
Muud teenused	2 557
Aja jooksul kajastatud müügitulu kokku	4 186
Müügitulu kliendilepingutelt kokku	184 747

Kliendilepingute saldod

Järgmine tabel annab ülevaate lepingulistest varadest ja lepingulistest kohustustest klientidega:

	2022
Kliendilepingu varad	3
Kliendilepingu kohustused	66
Kokku	69

Kliendilepingu varad on seotud peamiselt Kontserni õigusega saada tasu tehtud ehitustööde eest, mis ei ole aruandekuupäeval kliendile arve alusel edasi esitatud. Kliendilepingu varad klassifitseeritakse ümber nõuded ostjate vastu hetkel kui Kontsern väljastab kliendile arve.

Kliendilepingu kohustused on seotud elektri- ja kaugküttevõrguga liitumise eest saadud tasudega, mille puhul müügitulu kajastatakse kliendilepingu eeldatava kestvusaja jooksul. Liitumistasudega seotud toimingukohustuste täitmata osa moodustas seisuga 31.12.2022 70 tuhat eurot. Kontserni juhtkond eeldab, et liitumisteenusega seotud täitmata toimingukohustustele jaotatud tehinguhind kantakse järgmise 32 aasta jooksul tuludesse.

2022. aastal on kliendilepingu kohustustest müügituludesse kajastatud liitumistasusid kokku summas 2 tuhat eurot.

Info nõuded ostjate vastu saldodest on avalikustatud lisa 4.

Lisa 17. Müüdnud toodangu kulu

(tuhandetes eurodes)	2022
Kulum ja väärtuse langus	-65 791
Töõjõukulud (lisa 23)	-22 493
Tooraine, materjal, kaubad	-37 893
Ostetud teenused	-6 102
Saastemaksud	-15 241
CO ₂ lubatud heitkoguste amortisatsioon (lisa 5)	-41 572
CO ₂ eraldise moodustamise kulud (lisa 12)	-9 899
Varude allahindlus (lisa 6)	-3 134
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	1 758
Muud kulud	-47
Müüdnud toodangu kulu kokku	-200 414

Lisa 18. Turustuskulud

(tuhandetes eurodes)	2022
Ostetud teenused	-1 991
Töõjõukulud (lisa 23)	-211
Kulum	-2
Tooraine, materjal, kaubad	-24
Muud kulud	-152
Turustuskulud kokku	-2 380

Lisa 19. Üldhalduskulud

(tuhandetes eurodes)	2022
Töõjõukulud (lisa 23)	-3 471
Ostetud teenused	-2 600
Kulum	-347
Tooraine, materjal, kaubad	-666
Muud kulud	-287
Üldhalduskulud kokku	-7 371

Lisa 20. Muud äritulud

(tuhandetes eurodes)	2022
Tasuta eraldatud CO ₂ heitkogused (lisa 11)	41 572
Põhivarade sihtfinantseerimine (lisa 11)	9
Viivised ja trahvid	16
Muud äritulud	898
Muud äritulud kokku	42 495

Lisa 21. Muud ärikulud

(tuhandetes eurodes)	2022
Kahjum põhivara likvideerimisest ja realiseerimisest	-3 427
Kahjum valuutakursi muutustest	-1 575
Varude mahakandmine	-63
Muud ärikulud	-68
Muud ärikulud kokku	-5 133

Lisa 22. Finantstulud ja –kulud**Finantstulud**

(tuhandetes eurodes)	2022
Intressitulud	380
Finantsinstrumentide õiglase väärtuse muutus	13
Finantstulud kokku	393

Finantskulud

(tuhandetes eurodes)	2022
Intressikulud	-329
Pikaajaliste eraldiste diskonteerimise kulu (lisa 12)	-49
Intressikulu rendikohustustelt	-6 802
Finantskulud kokku	-7 179

Lisa 23. Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)	2022
Töötajate palgad	-20 331
<i>sh juhatuse liikmed</i>	-871
<i>sh nõukogu liikmed</i>	-54
Sotsiaalmaksude kulu	-6 575
Töötuskindlustusmakse kulud	-158
Tööjõukulud kokku	-27 064

Kontserni keskmine töötajate arv 2022. aastal oli 1 595 töötajat, sh emaettevõtja Viru Keemia Grupp AS keskmine töötajate arv 105 töötajat.

Kontsernis oli 2022. aastal töölepinguga töötajaid 1 554, juhatuse liikmeid 13, nõukogu liikmeid 5, töövõtulepinguga 23

Lisades 7, 8, 17, 18, ja 19 on toodud tööjõukulude jaotus erinevate kulugruppide vahel. 2022. aasta vahe summas 887 tuhat eurot tuleneb tööjõukulude kapitaliseerimisest oma tarbeks põhivara valmistamisel (lisa 7, 8).

Lisa 24. Maksud

(tuhandetes eurodes)	2022		5.12.2022	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Käibemaks (lisa 4)	971	782	320	0
Üksikisiku tulumaks	0	1 362	0	1 014
Sotsiaalmaks	0	2 394	0	1 812
Ettevõtte tulumaks	0	27	0	1
Töötuskindlustusmaks	0	162	0	128
Kogumispension	0	42	0	31
Kaevandamisõigus	0	4 338	0	8 786
Aktsiisimaks	0	498	0	119
Keskkonna maksud	0	2 399	0	2 766
Edasilükkunud tulumaksukohustus	0	1 099	0	0
Maksud kokku	971	13 103	320	14 657

Dividendide tulumaksukulu:

(tuhandetes eurodes)	2022
Edasilükkunud tulumaksukulu	-1 099
Tulumaksukulu makstud dividendidelt kokku	-1 099

Lisa 25. Rendilepingud**Kontsern kui rentnik**

Rentnikuna rendib Kontsern mitmeid varasid, sealhulgas tootmiseseadmeid ning masinaid.

Kontsern rendib muuhulgas varasid, mida loetakse väheväärtuslikeks esemeteks (varad, mille väärtus uuena on alla 5 tuhande euro). Kontsern on otsustanud mitte kajastada nende rentide puhul kasutusõiguse varasid ning rendikohustusi. Samuti ei ole Kontsern kajastanud kasutusõiguse varasid ning rendikohustusi lühiajaliste rendilepingute puhul (alla 12 kuud).

Kasutusõiguse varad

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu vara	Kokku
Jagunemine 5.12.2022 seisuga	108 804	300 128	587	409 519
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	-15 749	-44 045	-84	-59 878
Kasutusõiguse vara lisandumised	217	307	0	524
Kasutusõiguse vara kajastamise lõpetamine	-151	-170	0	-321
Saldo 31.12.2022 seisuga	93 121	256 220	503	349 844

Kasumiaruandes kajastatud summad

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	2022
Kõik rendid IFRS 16 arvestuspõhimõtete järgi	
Rendikohustustelt arvestatud intress	-6 801
Lühiajaliste rendilepingute kulud	-275
Väikese alusvara väärtusega rentide kulu	-563
Kulu kokku	-7 639

Rahavoogude aruandes kajastatud summad

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	2022
Kõik rentidega seotud väljaminevad rahavood kokku	-65 210
<i>Sh põhiosamaksed</i>	-58 409
<i>Sh intressimaksed</i>	-6 801

Kontsern kui rendileandja**Kapitalirent**

Kontsern ei ole andnud kolmandatele osapooltele rendile varasid kapitalirendi tingimustel.

Lisa 26. Tehingud seotud osapooltega

Kontsern loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele.

- teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted
- Kontserni juhatuse ja nõukogu ning olulise osalusega eraisikutest omanikud, välja arvatud juhul, kui antud isikutele puudub võimalus avaldada olulist mõju Kontserni ärilistele otsustele

Lisaks on seotud osapoolteks eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

(tuhandetes eurodes)	2022
Tehingud juhatuse ja nõukogu liikmetega ja omanikega	
Teenuste ost (juhatuse liikmete lepingu alusel makstud tasu)	871
Teenuste ost (nõukogu liikmetele makstud tasu)	54
Kontserni omanikega seotud ettevõtted ja isikud	
Teenuste ja kaupade ost	96
Varade rendikulud (lisa 25)	57 131
Kaupade ja teenuste müük	46 133
Intressikulud (lisa 22)	6 801
Intressitulud (lisa 22)	47
Muud seotud osapooled	
Rendikulud	11
Nõuded seotud osapooltega	
Kontserni omanikega seotud ettevõtted	21 784
Kohustused seotud osapooltega	
Rendikohustised kontserni omanike kontrolli all olevale ettevõttele	353 313
Kohustused juhatuse, omanike ja omanikega seotud poolte vastu	47

Lisa 27. Investeeringud tütarettevõtetesse

Tütarettevõtja nimi	Asukoht	Põhitegevusala	Osalus seisuga 31.12.2022
VKG Oil AS	Eesti	Põlevkivikeemia saaduste tootmine	100%
VKG Logistika OÜ	Eesti	Transporditeenused, hooldus ja remont	100%
Viru RMT OÜ	Eesti	Metallkonstruktsioonide valmistamine	100%
VKG Kaevandused OÜ	Eesti	Põlevkivi kaevandamine ja ümbertöötlemine	100%
VKG Soojus AS	Eesti	Soojus- ja elektrienergia tootmine ja müük	100%
VKG Invest OÜ ¹	Eesti	Arendustegevus	100%
VKG Energia OÜ	Eesti	Soojuse ja energia tootmine ja müük	100%
VKG Solar OÜ	Eesti	Muu elektrienergia tootmine (sh biomassist)	100%
VKG Energiatootmise OÜ	Eesti	Muu elektrienergia tootmine (sh biomassist)	100%

Lisa 28. Põhilised finantsriskid**A. Finantsinstrumendid klasside ja kategooriate lõikes**

Finantsinstrumentide klass	Finantsinstrumentide kategooria	Viide lisale	Raamatupidamislik väärtus
Raha ja raha ekvivalendid	Korrigeeritud soetusmaksumus	2	65 746
Finantsinvesteeringud	Korrigeeritud soetusmaksumus	3	125 414
Nõuded ostjate vastu	Korrigeeritud soetusmaksumus	4	49 291
Muud nõuded	Korrigeeritud soetusmaksumus	4	3 767
Laenukohustused	Korrigeeritud soetusmaksumus	9	31 100
Rendikohustused	Korrigeeritud soetusmaksumus	9	356 174
Võlad tarnijatele	Korrigeeritud soetusmaksumus		10 468
Muud kohustused	Korrigeeritud soetusmaksumus	10	43 775

B. Õiglane väärtus

Kontserni kõik finantsvarad ja -kohustused on kajastatud finantsseisundi aruandes või potentsiaalsete varade või kohustustena raamatupidamisaruande lisades. Finantsseisundi aruande kõigi finantsvarade ja -kohustust raamatupidamislikud väärtused on nende õiglase väärtuse mõistlik lähiväärtus, mistõttu ei ole Kontsern nende õiglast väärtust avalikustanud.

Laenukohustuste ja kapitalirendikohustuste õiglane väärtus on Kontserni juhtkonna hinnangul võrdne nende raamatupidamisväärtusega, sest juhtkonna hinnangul on lepingute kehtivad intressimäärad vastavad turuintressimääradele.

C. Finantsriskide juhtimine***Krediidirisk***

Krediidirisk on potentsiaalne kahju, mis võib tuleneda vastaspoole kohustuste mittetäitmisest ja see on ettevõtluse paratamatu osa. Sõltuvalt osapooltest ja nõude iseloomust võib Kontserni krediidiriski jagada kolmeks vastavalt allolevale tabelile:

Krediidirisk	31.12.2022
Raha ja pangakontod	65 746
Nõuded ostjate vastu	49 291
Muud nõuded	3 767
Finantsinvesteeringud	125 414
Kokku maksimaalne krediidirisk	244 218

Raha ja pangakontod – 31.12.2022 omas Kontsern 67 746 tuhat eurot rahalisi vahendeid. Raha ja raha ekvivalente hoitakse finantsinstitutsioonides, kelle reitingud on vahemikus Aa2 ja Ba1 vahel. Finantsinstitutsioonide reitingute allikaks on Moody's. Raha ja raha ekvivalentide krediidiriski on hinnatud 12 kuu jooksul eeldatava krediidikahju summas ja see kajastab riskipositsioonide lühiajalisi tähtaegu. Kontsern on seisukohal, et Kontserni raha ja raha ekvivalentide krediidirisk on madal, tuginedes finantsinstitutsioonide krediidiireitingutele.

Nõuded ostjate vastu – Finantsvarade ja kliendilepingute varade bilansilised jääkmaksumused peegeldavad Kontserni maksimaalset krediidiriski.

Aruandeaastal kajastatud väärtuse langus finantsvarade ja kliendilepingute varade puhul oli järgnev.

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	31.12.2022	5.12.2022
Nõuded ostjate vastu ning kliendilepingute varade väärtuse langusest tulenevad kahjumid	-14	-24
Kokku	-14	-24

Krediidiriskide haldamisel jälgitakse tähelepanelikult partnerite maksekäitumist, analüüsitakse nende finantsseisu ning vajaduse korral kaasatakse garandina tehingutesse kolmandaid isikuid. Ühekordsete tehingute ja uute klientide puhul on nõutav kas ettemaks, garantii või akreditiiv.

Klientide tähtajaks tasumata võlaga tegeletakse igapäevaselt. Ostjatele esitatud arvete laekumise tähtaja ületamise korral kasutatakse meeldetuletuste ja hoiatuste saatmist. On kehtestatud tingimused, mille korral alustatakse võla sissenõudmist kohtu kaudu. Erikokkulepete sõlmimine on juhatuse pädevuses.

Seisuga 31. detsember 2022 oli nõuete ja kliendilepingute varade krediidiriski geograafiline jaotus järgmine:

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	31.12.2022
Euroopa Liit, välja arvatud Eesti	66
Eesti	48 637
Muud riigid	588
Kokku	49 291

Seisuga 31. detsember 2022 oli Kontserni kõige olulisema kliendi nõuete raamatupidamisklik jääkväärtus 8 763 tuhat eurot.

Kontsern rakendab kõigi ostjate vastu tekkinud nõuete eeldatava krediidikahju kajastamisel standardis IFRS 9 sätestatud lihtsustatud meetodit, mis lubab moodustada allahindluse reservi kehtivusaja jooksul eeldatava krediidikahju summas.

Kontsern kajastab alati nõuetele ostjate vastu moodustatud allahindluse summas, mis võrdub nende kehtivusaja jooksul eeldatavalt tekkiva krediidikahjumiga. Nimetatud varade eeldatava krediidikahju hindamiseks kasutatakse allahindlusreservi moodustamise maatriksit, mis põhineb Kontserni ajaloolisel krediidikahju kogemusel, mida korrigeeritakse konkreetsete deebitoridega seotud tegurite, üldiste majandustingimuste ning vajadusel raha ajaväärtusega.

Ostjatelt laekumata arvete analüüs	Kokku nõuded ostjate vastu seisuga 31.12.2022
Tähtaeg saabumata	43 584
maksetähtajast möödunud 1-30 päeva	5 268
maksetähtajast möödunud 31-90 päeva	381
maksetähtajast möödunud üle 91 päeva	58
Kokku ostjatelt laekumata arved	49 291

Intressirisk

31.12.2022 seisuga oli Kontsernil intressikandvaid kohustusi 387 274 tuhat eurot, mis moodustab 51% kogu varadest. Suur enamus sellest on IFRS 16 alusel arvestatud pikaajaliste rendilepingute maksekohustus, mille suurus ei sõltu finantsturgudel toimuvast intresside tõusust. Tuleviku kohustusi on arvestatud intressimääraga 3,5%. Rendikohustused on ujuva intressimääraga 1,5%-3,5% ning avatud intressiriskile, kuid nende osakaal on ebaoluline.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et Kontsernil ei ole piisaval hulgal likviidseid rahalisi vahendeid vajalike kulude ja investeringute katmiseks. Likviidsusrisi maandatakse erinevate finantsinstrumentidega nagu laenud, käibekapitali juhtimine, reserve loomine, riski maandavad tulevikutehingud jne. Kontserni maksevõime tase (käibevara/lühiajalised kohustused) aruandeperioodi lõpu seisuga on 1,26. Aruandeperioodi lõpu seisuga on Kontsernil vabu rahalisi vahendeid 65 746 tuhat eurot. Sellest tulenevalt hindab juhtkond Kontserni likviidsuspositsiooni tugevaks ja likviidsusrisi vähe tõenäoliseks.

Alljärgnevas likviidsusanalüüsis on esitatud Kontserni lühi- ja pikaajaliste kohustuste jaotus kohustuste realiseerumistähtaegade lõikes. Kõik tabelis esitatud summad on lepingute alusel tasumisele kuuluvad diskonteerimata rahavood. Analüüsis on võetud arvesse laenude intresside määrad vahemikus 1,5%-3,5%.

Kohustuste jaotus maksetähtaegade järgi seisuga 31.12.2022

	kuni 6 kuud	6 kuud kuni 1 aasta	1 kuni 5 aastat	Üle 5 aasta	Diskonteerimata maksed kokku	Raamatupida- mislik väärtus
Laenukohustused	0	1 089	4 354	35 454	40 897	31 100
Rendikohustused	64 588	64 381	245 970	433	375 372	356 174
Võlad tarnijatele	10 468	0	0	0	10 468	10 467
Viitvõlad	43 775	0	0	0	43 775	43 775
Kokku	118 831	65 470	250 324	35 887	470 512	441 516

Kontserni esmaseks kapitali juhtimise eesmärgiks on kindlustada optimaalne kapitali (netovõlg ja omakapital) struktuur, mis toetaks Kontserni äritegevuse kasumlikkust ja aktsionäride huve. 2022. aasta lõpus oli netovõlakohustuste osakaal kogu kapitalist 60% tasemel, mis on mõõdukalt kõrge tase.

	31.12.2022
Intressikandvad võlakohustused (lisa 9)	387 274
Miinus: raha ja raha ekvivalendid (lisa 2)	65 746
Netovõlg	321 528
 Omakapital	 218 493
Kogukapital (netovõlg + omakapital)	540 020
Netovõla suhe kogukapitali	60%

Tururiskid

Nafta ja naftatoodete maailma turuhindade muutuse risk on Kontserni tegevuse paratamatu osa. Suurema osa Kontserni põlevkiviõlide müügilepingutest on sõlmitud tingimustel, et toote müügihind otseselt sõltub naftatoodete börsi noteeringutest, teine osa põlevkiviõlide hindadest (müük siseturul) sõltub maailmaturu hindadest kaudselt. Nafta hinnad maailmaturul avaldavad mõju ka ettevõtte kulude poolele läbi tootmises kasutatavate kütuste, õlide ja maagaasi hinna, kuid see mõju on marginaalne võrreldes mõjuga tuludele.

Nimetatud riski monitooritakse Kontsernis pidevalt ja teostatakse võimaliku kasumi tundlikkuse analüüsi nafta ja naftatoodete maailmaturu hindade muutusele. Brent toornafta aasta keskmise hinna muutus ühe dollari võrra mõjutab VKG kasumlikkust umbes kahe ja poole miljoni euro võrra.

Valuutarisk

2022. aastal Kontserni käibest 71% moodustas müük USA dollarites, mis kõik oli seotud õlide müügiga. Kuna kulud on 99% ulatuses eurodes, siis on Kontsernil ulatuslik risk USD valuutakursi nõrgenemise suhtes.

Kontserni valuutaposisioonid (tuhandetes eurodes):

Finantsvarad	EUR	USD	Muu	31.12.2022
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 2)	25 094	40 652	0	65 746
Nõuded ostjate vastu	34 291	14 999	0	49 290
Kokku	59 385	55 651	0	115 036

Finantskohustused	EUR	USD	Muu	31.12.2022
Võlakohustused (lisa 9)	387 274	0	0	387 274
<i>s.h. pikaajalised</i>	268 843	0	0	268 843
Võlgnevus tarnijatele	10 449	16	3	10 468
Kokku	397 723	16	3	397 742
Netoposisioonid	-338 338	55 635	-3	-282 706

CO₂ risk

Tulenevalt Euroopa Liidu (EL) kliimapoliitikast on CO₂ risk Kontserni jaoks kõige kriitilisem ettevõtte jätkusuutlikkust mõjutavaks riskiks. Kui kõik eelpool loetletud riskid on seotud turul aset leidvate arengutega, mida on võimalik hinnata ja üht või teist moodi maandada, siis CO₂ risk on poliitilisest agendast juhitud regulatsioon, mille otsene eesmärk on vähendada Euroopa Liidus emiteeritavaid kasvuhoonegaase, kuid mille kaasnev mõju on teatud ettevõtluse muutmine EL-is konkurentsivõimeks ja selle sulgemine või kolimine Euroopa Liidu piirest väljapoole.

Ka põlevkiviõlitoodete tootmine on üks nendest tegevustest, mille konkurentsivõimet EL-i kliimapoliitika otseselt kahjustab. 2022. aastal CO₂ emissioon oli kokku 470 tuhat tonni, mis oli kaetud tasuta kvootidega. Kui oleks pidanud katma emissiooni turult ostetavate kvootidega keskmise hinnaga 80 €/tonn oleks tähendanud täiendavat kulu 18,3 miljonit eurot. CO₂ emissioonidega seotud kulude katmiseks moodustati reserve kogusummas 9 899 tuhat eurot.

Lisa 29. Tingimuslikud kohustused

Kontserni jaotamata kasum aruandeperioodi lõpu seisuga moodustas 211 017 tuhat eurot. Maksimaalne võimalik tulumaksu kohustuste summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena (madalamat maksumäära rakendamata) on 52 754 tuhat eurot, seega netodividendina oleks võimalik välja maksta 158 263 tuhat eurot.

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavate netodividendide ja 2023. aasta kasumiaruandes kajastatava dividendide tulumaksu summa (madalamat maksumäära rakendamata) ei või ületada jaotuskõlbliku kasumit aruande perioodi lõpu seisuga ning juba tasutud tulumaksu tüürettevõtete poolt.

Lisa 30. Aruandeperioodi järgsed sündmused

Peale aruandeperioodi lõppu 31.12.2022 kuni majandusaasta aruande koostamise kuupäevani toimusid järgmised olulised sündmused:

- Alates 19. jaanuar 2023 Kontserni aktsionäriks on TARS International GMBH
- 25. jaanuaril 2023 maksti aktsionäridele 2022. majandusaasta eest dividende 5 500 tuhat eurot.
- 11. aprillil 2023 sõlmiti jagunemisleping Viru Keemia Grupp AS ja Kirde Varad AS-i vahel. Jagunemise tulemusena omandab Kirde Varad AS VKG Kaevanduse osa ning õigused ja kohustused TLA Invest vastu. Viru Keemia Grupp AS jagunemiskanne on äriregistris tehtud 06.06.2023.a.

31.12.2022 seisuga moodustavad VKG Kaevanduste OÜ varad 100 528 tuhat eurot ning kohustised 38 729 tuhat eurot. Seega tehing avaldab olulist mõju VKG konsolideeritud finantsseisundile.

Lisa 31. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta

Emaettevõtja informatsiooni avalikustamine on nõutud raamatupidamise seadusega.

Emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruanne

(tuhandetes eurodes)	31.12.2022	5.12.2022
VARAD		
Raha ja raha ekvivalendid	1 738	18 264
Nõuded ostjate vastu	1 009	802
Muud nõuded	25 859	9 308
Ettemaksed	124	40
Käibevara kokku	28 730	28 414
Investeeringud tütarettevõtetesse (lisa 27)	179 627	175 261
Mitmesugused pikaajalised nõuded	16 514	16 421
Materiaalne põhivara	643	455
Immateriaalne põhivara	1 754	1 784
Põhivara kokku	198 538	193 921
Varad kokku	227 268	222 335
KOHUSTUSED		
Võlakohustused	99	40
Võlad tarnijatele	651	425
Maksuvõlad	336	0
Viitvõlad	790	633
Lühiajalised kohustused kokku	1 876	1 098
Pikaajalised laenukohustused	236	91
Muud pikaajalised kohustused	3 900	3 900
Pikaajalised kohustused kokku	4 136	3 991
Kohustused kokku	6 012	5 089
OMAKAPITAL		
Aktsiakapital	6 209	6 209
Kohustuslik reservkapital	621	0
Ümberhindluse reserv kapitaliosaluse meetodil arvestatavatelt tütarettevõtetelt	647	678
Jaotamata kasum	213 779	210 358
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku	221 256	217 245
Omakapital kokku	221 256	217 245
Kohustused ja omakapital kokku	227 268	222 335

Emaettevõtte konsolideerimata kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)	2022
Müügitulu	5 507
Müüdud toodangu kulud	-296
Brutokasum	5 211
Üldhalduskulud	-5 575
Muud äritulud	118
Muud ärikulud	-880
Ärikasum	-1 126
Kapitaliosaluse kasum (-kahjum) tütarettevõtetest	4 361
Finantstulud	778
Finantskulud	-2
Kasum/-kahjum enne maksustamist	4 011
Tulumaksukulu	0
Aruandeaasta puhaskasum(-kahjum)	4 011

Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)	2022
Rahavood äritegevusest	
Puhaskasum	4 011
Korrigeerimised:	
<i>Põhivara kulum ja väärtuse langus</i>	191
Tekkepõhine finantstulu- ja kulu	-775
Korrigeerimised kokku	-584
Kapitaliosaluse kasum (-kahjum) tütarettevõtetest	-4 361
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-197
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	721
Kokku rahavood äritegevusest	-410
Rahavood investeerimistegevusest	
Materiaalse põhivara ost	-16
Immateriaalse põhivara ost	-92
Muude investeeringute ost	-11 094
Investeeringud tütar-ja sidusettevõtetesse	-3
Antud laenud tütarettevõtetele	-6 500
Antud laenude tagasimaksed, tütarettevõtted	13 093
Saadud intressid, kontsernisisesed	613
Saadud intressid kontsernivälised	61
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-3 938
Rahavood finantseerimistegevusest	
Rendikohustuse põhiosa maksed	-41
Makstud intressid rendikohustustelt	-2
Arveldused jagunemisest	-12 135
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-12 178
Rahavood kokku	-16 526
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	18 264
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-16 526
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 738

Emaettevõtte konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)	Aktsiakapital	Kohustuslik reservkapital	Põhivarade ümberhindluse reserv tütaretevõttelt	Jaotamata kasum	Kokku
Jagunemine 5.12.2022	6 209	0	678	210 358	217 245
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)	0	0	0	4 011	4 011
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum) kokku	0	0	0	4 011	4 011
Muutused reservides	0	621	-31	-590	0
Saldo 31.12.2022	6 209	621	647	213 779	221 256

Aktsiakapitalist ja reservidest on detailsemalt kirjutatud lisades 14 ja 15.

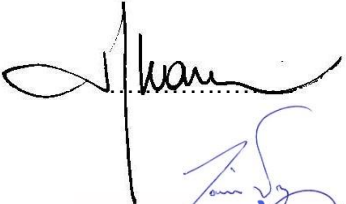
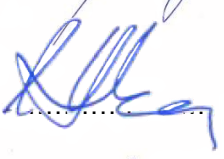
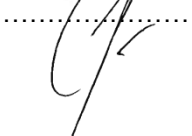
Emaettevõtte korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2022 on järgmine:

(tuhandetes eurodes)	31.12.2022
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	221 256
Tütarettevõtete väärtus emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruandes (miinus)	179 627
Tütarettevõtete väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil (pluss)	179 627
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku	221 256
Omakapital kokku	221 256

JUHATUSE ALLKIRJAD 2022. A MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Viru Keemia Grupp AS juhatus on koostanud 2022. aasta tegevusaruande ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande.

Juhatus:

Ahti Asmann	juhatuse esimees		15.06.2023
Jaanis Sepp	juhatuse liige		15.06.2023
Raivo Attikas	juhatuse liige		15.06.2023
Margus Kottise	juhatuse liige		15.06.2023
Nikolai Petrovitš	juhatuse liige		15.06.2023

KPMG Baltics OÜ
Narva mnt 5
Tallinn 10117
Estonia

Telephone	+372 6 268 700
Fax	+372 6 268 777
Internet	www.kpmg.ee

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

VIRU KEEMIA GRUPP AS aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud VIRU KEEMIA GRUPP AS ja tema tütaretevõtjate (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2022, konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab eespool mainitud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2022 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon sisaldab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahknab oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad grupi konsolideeritud raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada aramus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mistahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Tallinn, 19. juuni 2023

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Indrek Alliksaar', written over a light blue horizontal line.

Indrek Alliksaar

Vandeauditiitori number 446

KPMG Baltics OÜ

Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Juhatus teeb Viru Keemia Grupp AS aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada jaotamata kasum alljärgnevalt:

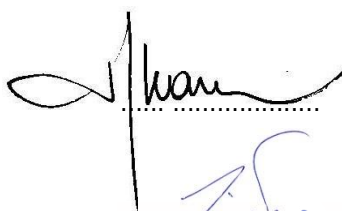
Kokku jaotuskõlbulik kasum seisuga 31.12.2022: 211 017 tuhat eurot

Juhatus teeb üldkoosolekule ettepaneku jaotada jaotamata kasum järgnevalt:

Dividendideks: 5 500 tuhat eurot

Jaotamata kasumi jääk peale kasumi jaotamist: 205 517 tuhat eurot

Ahti Asmann juhatusesimees

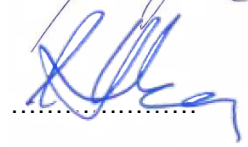
15.06.2023

Jaanis Sepp juhatuseliige

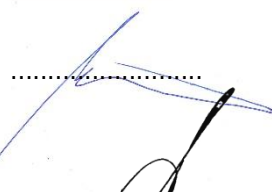
15.06.2023

Raivo Attikas juhatuseliige

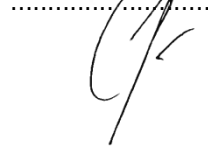
15.06.2023

Margus Kottise juhatuseliige

15.06.2023

Nikolai Petrovitš juhatuseliige

15.06.2023

**EMAETTEVÖTTE MÜÜGITULU JAOTUS VASTAVALT EMTAK
KLASSIFIKAATORILE**

(tuhandetes eurodes)

Tegevusala	EMTAK	2022
Peakontori tegevused	70101	5 507
Kokku		5 507